

UNIVERSITATEA „ȘTEFAN CEL MARE” DIN SUCEAVA
ȘCOALA DOCTORALĂ DE ȘTIINȚE SOCIO-UMANE
DOMENIUL: FILOLOGIE

TEZĂ DE DOCTORAT

FUNȚIONAREA VERBULUI ÎN LIMBA ROMÂNĂ ÎNTRE NORMĂ ȘI ABATERE

-rezumatul tezei de doctorat-

CONDUCĂTOR ȘTIINȚIFIC:

Prof. univ. dr. Sanda-Maria ARDELEANU

DOCTORAND:

Dimitria-Ileana CAMEN

Suceava, 2022

CUPRINS

CAPITOLUL I. INTRODUCERE	10
1.1. Preliminarii	10
1.2. Cadrul temporal de referință al cercetării	11
1.3. Ipotezele generale ale cercetării	12
1.4. Obiectivele generale ale cercetării	13
1.5. Metodologia cercetării	14
1.6. Structurarea conținutului cercetării	15
1.7. Constituirea corpusului de studiu	18
1.8. Organizarea segmentului bibliografic și anexele cercetării	20
1.9. Rezultate estimate	21
CAPITOLUL AL II-LEA. VERBUL: DEFINIȚIE, MORFOLOGIE, SINTAXĂ	22
2.1. Definiția verbului	22
2.1.1. Definiții ale verbului în literatura de specialitate	22
2.1.1.1. Definiții ale verbului în dicționarele de limbă română	22
2.1.1.2. Definiții ale verbului în dicționarele de specialitate	25
2.1.1.3. Definiții ale verbului în gramaticile limbii române	25
2.2. Morfologia verbului	27
2.2.1. Structura morfologică a verbului	27
2.2.2. Descrierea paradigmatică a verbului	30
2.2.3. Clase de verbe	31
2.2.3.1. Perspectiva apartenenței la sistemul lexical	31
2.2.3.2. Perspectiva sistemului gramatical	36
2.2.4. Categoriile gramaticale verbale	40
2.2.4.1. Verbele auxiliare	40
2.2.4.2. Modul și timpul	41
2.2.4.2.1. Modurile personale	46
2.2.4.2.1.1. Modul indicativ. Timpuri	46
2.2.4.2.1.2. Modul conjunctiv. Timpuri	47
2.2.4.2.1.3. Modul condițional. Timpuri	48
2.2.4.2.1.4. Modul prezumtiv. Timpuri	48

2.2.4.2.1.5. Modul imperativ	49
2.2.4.2.2. Modurile nepersonale	50
2.2.4.2.2.1. Modul infinitiv	50
2.2.4.2.2.2. Modul gerunziu	51
2.2.4.2.2.3. Modul participiu	52
2.2.4.2.2.4. Modul supin	52
2.2.4.3. Aspectul	53
2.2.4.4. Numărul și persoana	54
2.3. Sintaxa verbului	57
2.3.1. Clase de verbe	57
2.3.1.1. Verbe copulative	57
2.3.1.2. Verbe semiauxiliare	60
2.3.1.3. Verbe personale și impersonale	63
2.3.1.4. Verbe tranzitive, verbe intransitive și verbe ergative	65
2.3.2. Diateza verbală	68
2.3.3. Funcțiile sintactice ale verbului	71
2.3.3.1. Predicația și predicatul	71
2.3.3.2. Alte funcții sintactice	74
2.3.3.2.1. Infinitivul	74
2.3.3.2.2. Gerunziul	75
2.3.3.2.3. Participiul	76
2.3.3.2.4. Supinul	77
2.3.3.3. Funcții sintactice complexe	77
2.3.4. Normele morfologice și sintactice ale verbului	78
2.3.4.1. Pronume care însoțesc verbele	78
2.3.4.2. Apartenența la diferite clase verbale	79
2.3.4.3. Cuprinderea în relațiile sintactice	80
2.4. Concluzii parțiale	83
CAPITOLUL AL III-LEA. LIMBA: COMUNITATEA ȘI PERSOANA	85
3.1. Limba	85
3.1.1. Definiții ale limbii în dicționarele de limbă română	85
3.1.2. Definiții ale limbii în dicționarele de specialitate	88
3.2. Principiul analizei limbii	91

3.2.1. Regăsirea esenței	91
3.2.2. Relația limbă – vorbire	93
3.2.3. Descrierea limbii și componentele lingvistice	97
3.2.3.1. Componenta internă a limbii analizată de către Saussure	97
3.2.3.2. Note distinctive ale imaginarului lingvistic	98
3.2.3.2.1. Imaginarul lingvistic la Saussure	98
3.2.3.2.2. Imaginarul limbajului la Barthes	101
3.2.3.2.3. Imaginarul lingvistic la Houdebine	102
3.2.3.3. Situația de comunicare și esența sa – limba	104
3.2.3.4. Socialul și individualul având ca element comun limba	106
3.2.3.5. Experiența umană organizată prin intermediul limbii	107
3.3. Evoluția limbii	109
3.3.1. Evoluția limbii literare	109
3.3.2. Evoluția limbii române literare	111
3.4. Concluzii parțiale	115
CAPITOLUL AL IV-LEA. NORMĂ LINGVISTICĂ ȘI ABATERE DE LA NORMĂ ÎN LIMBA ROMÂNĂ	117
4.1. Norma și abaterea de la normă – delimitări terminologice	117
4.1.1. Norma lingvistică – concepte operatorii fundamentale	118
4.1.1.1. Varietatea normei lingvistice	125
4.1.1.2. Abaterea / devierea de la normă lingvistică	131
4.1.1.3. Standardizare lingvistică vs variație lingvistică	138
4.1.1.4. Normă și uz, structură academică și inovație	139
4.1.1.5. Situațiile lingvistice reale reflectate prin intermediul uzajului limbii	141
4.1.1.6. Plurivalența conceptului de normă lingvistică	143
4.1.1.6.1. Norma ca aspect prescriptiv	143
4.1.1.6.2. Normativ sau normal, Normă și normă	144
4.1.1.6.3. Analiza normei din perspectivă lingvistică	146
4.1.1.6.4. Normă și norme, progres și interdependență	148
4.1.1.7. Uz/ uzaj, normă și productivitate	150
4.1.1.7.1. Inovație lingvistică	152
4.1.1.7.2. Creativitate și limbaj	154
4.1.1.7.2.1. Arbitrarul semnului, oportunitate a creației	154

4.1.1.7.2.2. Inovație, performanță și competență	156
4.1.2. Norma areală	157
4.1.3. Norma literară	158
4.2. Dinamica limbii române contemporane	160
4.3. Concluzii parțiale	167
CAPITOLUL AL V-LEA. DISCURSUL ȘI DINAMICA DISCURSULUI	169
5.1. Discursul: definiție și tipologie	169
5.1.1. Definiții	169
5.1.1.1. Definiții ale discursului în dicționarele de limbă română	169
5.1.1.2. Definiții ale discursului în dicționarele de specialitate	170
5.1.2. Tipologia discursurilor	170
5.1.2.1. Clasificarea tradițională	171
5.1.2.2. Clasificarea din perspectiva practicii sociale	171
5.1.2.2.1. Discursul academic	172
5.1.2.2.2. Discursul cinematografic / filmic	172
5.1.2.2.3. Discursul cotidian	173
5.1.2.2.4. Discursul didactic	174
5.1.2.2.5. Discursul dramatic / teatral	174
5.1.2.2.6. Discursul filosofic	175
5.1.2.2.7. Discursul ideologic	175
5.1.2.2.8. Discursul instigator la ură	176
5.1.2.2.9. Discursul juridic	176
5.1.2.2.10. Discursul jurnalistic / mediatic / de presă / publicistic	177
5.1.2.2.11. Discursul legal	179
5.1.2.2.12. Discursul literar	180
5.1.2.2.13. Discursul medical	181
5.1.2.2.14. Discursul militar	181
5.1.2.2.15. Discursul ocazional	182
5.1.2.2.16. Discursul politic	183
5.1.2.2.17. Discursul publicitar	186
5.1.2.2.18. Discursul religios	187
5.1.2.2.19. Discursul științific	187
5.1.2.2.20. Discursul utopic	188

5.1.3. Discursul și limba ca circumstanțe funcționale	189
5.1.3.1. Limba și discursul	189
5.1.3.2. Discursul ca fapt determinant al funcționării limbii	191
5.1.3.3. Productivitatea, determinarea, eficacitatea limbii și discursul	195
5.1.4. Discursul în media și actul de comunicare	198
5.1.4.1. Doctrinile în comunicare, raționalizarea situației de comunicare și vorbitorul	198
5.1.4.2. Comunicarea, integrarea colectivă a locutorului	200
5.1.4.3. Actul de comunicare bazat pe convenția de comunicare	202
5.1.4.4. Organizația eterogenă în comunicarea mediatică	204
5.1.4.5. Discursul mediatic – circumstanță concretă și metaforică	205
5.1.4.6. Alcătuirea semnificației în cadrul discursului mediatic	207
5.2. Dinamica discursului	209
5.2.1. Discursul, ideologii și reproduceri, eliminare și analogie	209
5.2.2. O viziune diferită cu privire la discurs	212
5.2.3. Discursul ca bază de realizare a unui tipar de analiză a limbii	213
5.2.3.1. Aprofundări tot despre discurs	215
5.2.3.2. Ilustrarea expresiei Une(s) langue	218
5.2.3.3. Dinamica limbii oglindită în organizarea normativă a Discursului	220
5.3. Concluzii parțiale	223
CAPITOLUL AL VI-LEA. FUNCȚIONAREA VERBULUI ÎN LIMBA ROMÂNĂ ÎNTRE NORMĂ ȘI ABATERE	224
6.1. Verbul în lucrările cu caracter normativ	224
6.1.1. Norma ortoepică	224
6.1.2 Norma ortografică	228
6.1.3. Norma gramaticală	231
6.1.3.1. Norma morfologică	231
6.1.3.2. Norma sintactică	238
6.1.4. Norma semantică	240
6.1.5. Norma pragmatică	245
6.1.6. Norma lexicală	247
6.2. Abaterile de la normele de folosire a verbului în discursul mediatic și în discursul social online	249

6.2.1. Abateri ortoepice	250
6.2.2 Abateri ortografice	254
6.2.3. Abateri gramaticale	255
6.2.3.1. Abateri morfologice	255
6.2.3.2. Abateri sintactice	258
6.2.4. Abateri semantice	260
6.2.5. Abateri pragmatice	260
6.2.6. Abateri lexicale	260
6.3. Concluzii parțiale	261
6.3.1. Tipologia verbelor analizate	261
6.3.2. Perspectiva discursivă	262
CAPITOLUL AL VII-LEA. CONCLUZII FINALE	274
Bibliografie	280
Anexe	312
Anexa 1	312
Anexa 2	354

Cuvinte-cheie din teză: abatere, aspect, comunicare, creativitate, diateză, discurs, discurs mediatic, funcții sintactice, imaginar lingvistic, inovație lingvistică, limbaj, limbă, locutor, sistem, mod, normativ, normă, număr, persoană, predicat, predicție, productivitate, social, timp, uz / uzaj, verb.

REZUMATUL TEZEI DE DOCTORAT

1. Motivația cercetării

Concretizarea acestei teze de doctorat este rezultatul unei colaborări între un doctorand preocupat de găsirea unei teme și a unui compartiment de cercetare care să i se potrivească și un profesor universitar deschis și nerăbdător să-și destăinuie experiența și reușitele profesiei – lingvista Sanda-Maria Ardeleanu, care a facilitat, în continuare, întrevederea cu teoriile lingvistice franceze Anne-Marie Houdebine și cu **Imaginarul Lingvistic**, în interiorul cărora își au fundamentele studiile acestui principiu de investigare a limbii.

Modelul Imaginarului Lingvistic reia și aprofundează tipologia normelor propuse de Rey (1972) plecând de la principiul că norma este rezultatul unor factori care țin atât de **constrângerile inerente sistemului limbii** – *norme obiective sistemice* (care privesc conformitatea uzajelor cu regulile structurii limbii) și *norme obiective statistice* (care corespund frecvenței uzajelor) (Houdebine, 1995, în Remysen, 2011) – cât și de **atitudinile lingvistice ale locutorilor** – *norme subiective* care corespund **Imaginarului Lingvistic** propriu-zis al locutorilor (Houdebine-Gravaud, 2002, în Remysen, 2011).

Imaginarul Lingvistic se traduce printr-un ansamblu de atitudini printre care se disting *normele comunicaționale* (care țin cont de destinatar în cadrul schimburilor lingvistice prin adaptarea limbajului și utilizarea unor forme care, din punct de vedere prescriptiv, sunt considerate greșeli de limbă) (*Idem*), *normele constative / evaluative* (care corespund conștientizării fondate sau nefondate de către locutori a prezenței / absenței unui fapt de limbă în propriul uz / uzaj sau în al celorlalți) (*Idem*), *normele fictive* (care se bazează pe judecăți de ordin afectiv, estetic sau istoric) (*Idem*), *normele identitare* (care permit identificarea rolului jucat de o limbă în construirea identității culturale a unei comunități) (Tsekos, 2020) și *normele prescriptive* (care sunt instituționalizate prin lucrări de referință, școală sau academiile de limbă) (Houdebine-Gravaud, 2002, în Remysen, 2011).

De cel puțin un veac, lingvistica este atribuită ideii saussuriene referitoare la limbă. Delimitată precis în structuri de semne, limba are decât caracteristicile sale distinctive, în interiorul căreia semnul, în modul său academic și constrângător, garantează comunicarea între locutori. Preocuparea noastră în vederea realizării unei cercetări care să aibă ca scop general **Imaginarul Lingvistic** a izvorât tocmai din dezideratul de a cunoaște principiile doctrinei care a pus față în față *imaginarul* cu *lingvistica*.

Așadar, cercetarea noastră, *Funcționarea verbului în limba română între normă și abatere*, se orientează în succesiunea studiilor referitoare la **Imaginarul Lingvistic** aprofundate, în special, în scrierile lingvistelor Sanda-Maria Ardeleanu și Anne-Marie Houdebine, dar și în cercetările care se referă la normă ale lingviștilor Ioana-Crina Coroi, Eugeniu Coșeriu, Wim Remysen, François Rastier și Alain Rey.

Alte puncte de reper pentru studiul nostru l-au constituit articolele de lingvistică ale cercetătorilor Émile Benveniste, William Labov, André Martinet, Noam Chomsky, Louis Hjelmslev, Ferdinand de Saussure și Leonard Bloomfield, dar și investigațiile pe tema analizei discursului ale lingviștilor Sanda-Maria Ardeleanu, Catherine Kerbrat-Orecchioni, Dominique Maingueneau, Teun Van Dijk și Patrick Charaudeau.

2. Scopul și obiectul cercetării

Scopul lucrării noastre este de a ilustra și de a analiza felul în care verbul este folosit în presa scrisă și audio-video a perioadei 2006-2022 - ca spațiu deopotrivă concret și simbolic în interiorul căruia interferează și se afirmă o diversitate de voci colective și personale. În acest sens, am stabilit drept *cuvinte-cheie* ale cercetării noastre: *verb, limbă, discurs, normă și abatere*, *cuvinte-cheie* care sunt folosite încă din titlu, cu scopul de a creiona utilitatea și dinamica acestei părți de vorbire.

Obiectivele cercetării noastre sunt următoarele:

- definirea conceptelor integrante teoriei verbului: *structură morfologică, descriere paradigmatică, clase de verbe, categorii gramaticale, sintaxa acestei părți de vorbire*;
- prezentarea noțiunilor fundamentale pentru sistemul **Imaginarului Lingvistic** – *limbaj, limbă, uz / uzaj și normă*;
- caracterizarea discursului mediatic ca context al ilustrării interdependenței dintre vorbitori, sistemul de semne și existența concretă;
- evidențierea detaliilor specifice dinamicii doctrinei **Imaginarului Lingvistic**;
- trecerea în revistă a conjuncturii propice analizei **Imaginarului Lingvistic** în interiorul discursului mediatic al intervalului 2006-2022;
- distingerea caracteristicilor **Imaginarului Lingvistic** ca un rezultat al aspirațiilor și al efortului de localizare a domeniului socio-cultural românesc cu o variantă omogenă a limbii;
- recunoașterea atitudinilor discursive specifice **Imaginarului Lingvistic** ca un rezultat al preferințelor individuale pe care oamenii din mass media și cei intervievați în perioada 2006-2022 le operează în sistemul codat al limbii.

Altfel spus, am analizat **Imaginarul Lingvistic în discurs** – la nivel ortoepic, ortografic, morfologic, sintactic, semantic și lexicologic – și *prin discurs*, așa cum reiese din analiza funcționării verbului din perspectiva normei lingvistice și a abaterii de la norma lingvistică.

3. Constituirea corpusului de studiu

Organizarea corpusului de cercetare a constituit aspectul fundamental de însemnătate esențială a întregului proces de creionare a tezei *Funcționarea verbului în limba română între normă și abatere*.

O primă etapă a constituirii corpusului nostru de studiu a presupus selectarea surselor în vederea extragerii de fragmente de discurs oral și discurs scris care să illustreze funcționarea verbului în mass media din România în perioada 2006-2022. Acest demers s-a concretizat într-o serie de incursiuni în mediul online, incursiuni în urma cărora au fost selectate sursele reprezentative în raport cu obiectivele enunțate. Selecția s-a făcut având în vedere gradul de acoperire geografică a mediilor respective tipul și tematica acestora și background-ul educațional al profesioniștilor din media și al invitaților / intervievaților acestora.

Dat fiind faptul că sursele selectate se regăsesc în format audio(-video) și scris, o altă etapă a realizării corpusului nostru de studiu a reprezentat-o reproducerea în scris a acestora. Potrivit obiectivului recunoașterii concretizărilor discursive ale **Imaginarului Lingvistic** în discursul mediatic al intervalului 2006-2022, am organizat corpusul de studiu în două părți tematice corespunzătoare celor două tipuri de discurs – oral și scris. Cifrele care preced numele canalelor TV, ale posturilor de radio, ale website-urilor, ale periodicelor online și ale domeniilor indică numărul fragmentelor de discurs extrase din fiecare sursă:

- pentru **DISCURSUL ORAL**:

- **Canale TV**: 7 - Antena 3 (canal TV privat de știri care prezintă informații legate de domeniul social și politic, dar și de mediul de afaceri); 7 - Kanal D (canal TV cu un conținut mixt); 5 - ProTV (canal TV privat comercial); 4 - Oltenia 3 TV (canal TV cu acoperire locală – Craiova); 4 - TVR 1 (canal TV cu un conținut mixt); 2 - Digi 24 HD (canal TV de știri); 2 - România TV (canal TV privat de știri); 2 - Speranța TV (canal TV de religie); 1 - Antena 1 (canal TV privat comercial generalist care difuzează jurnale de știri, emisiuni de divertisment, filme și seriale atât de pe piețele externe, cât și interne și transmisiuni sportive); 1 - B1 TV (canal TV de știri și publicistică); 1 - Bucovina TV (canal TV cu acoperire locală – Suceava); 1 - Canal 33 (canal TV de lifestyle); 1 - Prima TV (canal TV privat comercial); 1 - Tele U Craiova (canal TV cu acoperire locală – Craiova).
- **Posturi de radio**: 5 - Radio ZU (post de radio generalist); 2 - Europa FM (post de radio generalist axat pe știri și muzică); 2 - Radio Dobrogea (post de radio de religie); 1 - Radio Easy Bacău (post de radio cu acoperire locală – Bacău).
- **Site web** sau **website** (*website* „set de pagini web situate sub un singur nume de domeniu, produs de obicei de o singură persoană sau organizație” – *Lexico*): 42 - YouTube (site web unde utilizatorii pot încărca și viziona materiale audio-video).

- pentru **DISCURSUL SCRIS**:

- **Site-uri web** sau **website-uri**: 22 - Facebook (website de tip rețea de socializare din Internet); 5 - OLX (website de vânzări în piața online); 5 - YouTube (website unde utilizatorii pot încărca și viziona materiale audio-video); 4 - craiovaforum.ro (website generalist local și regional – Craiova și Oltenia); 3 - didactic.ro (website al cadrelor didactice); 2 - amfostacolo.ro (website-ul

agenției de turism AmFostAcolo); 2 - doctorbun.ro (website al doctorilor din România); 2 - fanatic.ro (website de informații, sport și opinii); 2 - petitchef.ro (website culinar); 2 - PLAYTECH IMPACT (website generalist); 2 - WOWbiz.ro (website generalist); 1 - auchan.ro (website magazin online generalist); 1 - autovit.ro (website magazin online auto moto); 1 - botaniștii.ro (website magazin online produse fito); 1 - Cancan.ro (website tabloid de știri); 1 - catena.ro (website magazin online medicamente); 1 - Click.ro (website de divertisment, media și știri); 1 - radiooltenia.ro (website Radio România local și regional – Craiova și Oltenia); 1 - SfatulMedicului.ro (website medical); 1 - Știri de Cluj (website de informații locale – Cluj); 1 - vedeteblog.com (website monden).

- **Periodice / publicații online:** 3 - bzi.ro (cotidian local de investigații și anchete politice – Iași); 2 - Gazeta de Sud (cotidian regional – Oltenia); 1 – Cancan (ziar tabloid); 1 - Click (ziar tabloid).
- **Domenii** (*domeniu* „subset distinct de Internet cu adrese cu un sufix comun [de exemplu, .ro]” – *Lexico*): 1 - alinablagoi.ro (psihoterapie); 1 - beautywithcriss.ro (întinutură); 1 - bucătăraș.ro (gastronomie); 1 - ciao.ro (revistă mondenă).

În etapa aceasta, demersul nostru de realizare a corpusului a fost individualizat de găsirea și alegerea surselor semnificative pentru a reliefa **Imaginarul Lingvistic** al oamenilor de presă și al persoanelor cu care interacționează, de regulă, aceștia – în măsura în care **Imaginarul Lingvistic** al celor din urmă ar putea explica / influența **Imaginarul Lingvistic** al celor dintâi. Așadar, realizarea concretă a corpusului de studiu a fost influențată de găsirea mențiunilor (verbale ale) individualității jurnaliștilor proiectate în interpretări metalingvistice, în componentele care emit o judecată de valoare, valorizare ori devalorizare, în locuțiunile inovative și în evenimentele de limbă caracteristice unui stil lingvistic individual. Am identificat, în cazul DISCURSULUI ORAL, jurnaliști și persoane intervievate cu sau fără background educațional clar și, în cazul DISCURSULUI SCRIS, autori cu prenume și nume și autori anonimi.

Referitor la maniera de reproducere în textul tezei al raportărilor la fragmentele de discurs mediatic oral și scris care formează corpusul de studiu, am utilizat un procedeu care facilitează recunoașterea mediilor, a publicațiilor, a realizatorilor textelor și a datei publicării acestora, dar și a categoriei de abatere de la normă ilustrată de fragmentele de discurs. Prin urmare, după fiecare exemplu, extras al corpusului de studiu, am specificat tipul de discurs –

oral (DO) sau scris (DS) – urmat de indicativul categoriei de abatere ilustrată (I, II, II etc.) și de numărul extrasului (1, 2, 3 etc.). Astfel, (DO, I, 2) indică extrasul de pe canalul ProTV, emisiunea „Ce se întâmplă, doctore?” cu tema „Metabolismul bazal”, moderator Oana Cuzino, invitată Mihaela Bilic, din data de 20.01.2022 – folosirea greșită a indicativului prezent al verbului *a cheltui*.

4. Organizarea segmentului bibliografic și anexele cercetării

Clasificarea și constituirea suportului bibliografic a fost o altă etapă cu rol esențial în demersul nostru de cercetare a imaginarului lingvistic românesc în *discursul mediatic și în discursul social online* pentru etapa 2006-2022. Raportându-ne la dificultatea tezei care impune o investigație interdisciplinară cu raportări bibliografice din compartimente variate de interes – comunicare, filosofia limbajului, Imaginar Lingvistic, lingvistică generală, sociolingvistică, studiul mentalităților etc. – am structurat corpul bibliografic în secțiuni tematice în cadrul cărora se regăsesc articolele care sunt fundamentul realizării circumstanței teoretice și conceptuale a cercetării noastre: Studii de lingvistică generală și sociolingvistică, Studii de filozofie a limbajului, Imaginar lingvistic, Imaginar, mentalități și reprezentări, Comunicare și discurs mediatic, Analiza discursului, Studii de presă și istorie românească.

5. Metodologia cercetării

Caracterizat, ca premisă, în legătură cu expunerea familiară inseparabilă care se formează între vorbitor și limba pe care o întrebuințează, **Imaginarul Lingvistic** se identifică într-un sistem eterogen de conduite, imagini colective ori individuale (de natură axiologică, culturală, ideologică sau psihologică) și sentimente care se pot distinge și comenta doar prin includerea într-un plan epistemologic multidisciplinar: analiza discursului, comunicare, lingvistică, psiholingvistică, sociolingvistică etc.

Circumstanțiată de perspectiva trans-disciplinară, cercetarea noastră cu privire la **Imaginarul Lingvistic românesc** se circumscrie, prin urmare, în poziția unei structuri metodice alcătuită, în special, pe fundamentul studiilor sociolingvistice și ale analizei discursului, perspectiva aceasta susținând analizarea reacțiilor discursive ale **Imaginarului Lingvistic** în relație cu un spațiu socio-cultural și cronologic dat.

Sociolingvistică

Cele două studii – **Imaginar Lingvistic** și *socio-lingvistică* – au în comun viziunea despre limbă, privită ca structură ce se regăsește în stabilitate activă, structurădefinită, în

același timp, de omogenitatea conferită de caracterul colectiv și de varietatea care se regăsește în mențiunile existenței locutorului în cadrul limbii. Calvet (2017, 3) este de părere că, limbile nu pot să existe fără cei care le folosesc, „istoria unei limbi este istoria locutorilor săi”. Prin urmare, latura sociolingvistică permite analiza limbii plecând de la o situație delimitată a obișnuințelor lingvistice conturate atât de dispozițiile prescriptive, cât și de localizarea vorbitorului în relație cu acestea.

Analiza discursului

În studiul nostru referitor la **Imaginarul Lingvistic românesc**, aspectul esențial de ghidare în investigarea corpusului îl constituie metoda investigației textuale prezentată în manieră abstractă și aplicabilă de către Ardeleanu: definită ca o „lingvistică a locutorului” (Ardeleanu, 2007, 5), acest procedeu de investigare se referă la găsirea manierelor proprii pentru funcționarea limbii în situații de comunicare variate, sistemul epistemologic concretizându-se, dominant, pe noțiuni și credințe caracteristice compartimentului pragmaticii.

Cât despre ceea ce ne vizează, punctăm clasa sintaxei metodelor argumentative care, așa cum susține Ardeleanu (*Idem*), nu se pot separa de circumstanțele determinării discursului. Ultimele, împreună cu imaginea asupra vorbitorului, constituie aspecte integrante ale manierei de alcătuire a argumentării. Pentru investigarea corpusului nostru, clasele epistemologice date au admis găsirea trăsăturilor oportune concretizării obiectivelor practice propuse.

6. Structura lucrării

Din punct de vedere structural, studiul ***Funcționarea verbului în limba română între normă și abatere*** este alcătuit din șapte capitole:

În Capitolul I, am prezentat *cadru de referință temporal al cercetării, ipotezele generale și obiectivele generale ale cercetării, metodologia de cercetare, structurarea conținutului cercetării, modul de constituire a corpusului de studiu, organizarea segmentului bibliografic și a anexelor cercetării și rezultatele estimate ale cercetării.*

În Capitolul al II-lea, *Verbul: definiție, morfologie, sintaxă*, ne-am concentrat asupra a trei aspecte de importanță majoră ale verbului – *definiția, morfologia și sintaxa.*

Definiția verbului a fost trecută în revistă din perspectiva literaturii de specialitate cu referire directă la dicționarele de limbă română, la dicționarele de specialitate și la gramaticile limbii române, iar concluzia noastră a fost că verbul e greu de definit astfel încât să se surprindă complexitatea acestei părți de vorbire – drept care am oferit propria noastră definiție pentru verb .

În subcapitolul referitor la *morfologia verbului*, am prezentat considerații cu caracter general referitoare la structura morfologică a verbului, o descriere paradigmatică a verbului, clasele de verbe, categoriile gramaticale verbale – cu precizarea că toate aceste aspecte au

făcut obiectul analizei modului în care sunt folosite verbele în discursul mediatic oral și scris. Descrierea generală a categoriilor verbului este de natură să redea imaginea completă a mecanismelor funcționale ale verbului așa cum se manifestă ele în discurs. În acest context, merită să subliniem importanța tratării modului și a timpurilor verbale în cadrul funcționării verbului în limba română deoarece acestea reprezintă o categorie morfosintactică proprie verbului și structurii propoziției. De precizat că modurile și timpurile verbale sunt răspunzătoare pentru **diferitele tipuri de anacolut** – așa cum arătăm în Capitolul al VI-lea al acestei teze.

Subcapitolul dedicat *sintaxei verbului* este axat pe clasele de verbe, pe diateza verbală, pe funcțiile sintactice ale verbului și pe normele morfologice și sintactice ale verbului (pronumele care însoțesc verbul, apartenența la diferite clase verbale, cuprinderea în relațiile sintactice). Și aceste aspecte sunt răspunzătoare pentru **diferitele tipuri de anacolut**.

Complexitatea verbului – coroborată cu propriile noastre constatări făcute după analiza funcționării verbului în discursul mediatic românesc la început de secol al XXI-lea – atrage atenția asupra nevoii rearticulării pe baze pragmatice a fundamentelor teoretice ale acestei părți de vorbire.

În acord cu tematica și obiectivele propuse, în capitolul al III-lea, *Limba: comunitatea și persoana*, ne-am concentrat asupra *definițiilor* conceptului de limbă (așa cum apar ele în dicționarele de limbă română și în dicționarele de specialitate) – mai exact, asupra felului în care sunt realizate, lingvistic, imaginile limbii; asupra principiului *analizei limbii* cu accent pe regăsirea esenței limbii (ca mijloc de comunicare, ca arie de exprimare a comportamentelor personale / colective și afirmare a rutinei umane), pe relația limbă – vorbire, pe descrierea limbii și a componentelor sale lingvistice dintr-o dublă perspectivă – a componentei interne a limbii analizată de lingvistul elvețian Ferdinand de Saussure (expresia normativă saussuriană a structurii de semne, ca proiecție a conformității și originalității limbii) și a notelor distinctive ale **Imaginarului Lingvistic** la Saussure, Barthes și Houdebine), a situației de comunicare a cărei esență o constituie limba, a socialului și individualului care au ca element comun limba și a experienței umane organizată prin intermediul limbii. Toate aceste concepte ne-au permis analiza faptelor de discurs mediatic oral și scris ca rezultate ale unor scheme ce au capacitatea să reflecte în diverse maniere constatările, dar și conduitele lingvistice personale. În interacțiunea limbă – individ transpar practica particulară și dinamica naturală a limbii. De reținut, în acest sens, ideea că oricărui discurs despre limbă i se atribuie un șir întreg de reproduceri care ilustrează analogiile, dar și deosebirile conceptuale fundamentale. Expunerea doctrinei **Imaginarului Lingvistic** este făcută începând cu prezentarea noțiunii de imaginar în interiorul unor structuri variate și constatarea progresului lexicologic al acestuia prin corelarea cu noțiunea de lingvistică. Am acordat atenție, cu precădere, aspectelor care, în **Imaginarul Lingvistic** – așa cum a fost definit de Houdebine, Ardeleanu și Coroi (ca raport pe care orice persoană îl are cu limba pe care o folosește) – încuviințează studiul limbii atât ca metodă de integrare și transmitere a știrilor, cât și ca sistem metaforic, puternic personalizat, în care se proiectează concepția persoanei despre societate: limba este asimilată atât ca structură de aspecte omogene, cât și în circumstanța ei divizată în urma modernizării continue în interferenței dintre locutori.

Ne-am concentrat, de asemenea, și asupra *evoluției limbii literare*, în general, și a limbii române literare, în particular.

În capitolul al IV-lea, *Normă lingvistică și abatere de la normă în limba română*, ne-am concentrat mai ales asupra *normei* – *Norma* ca fenomen prescriptiv (care permite identificarea atitudinilor și intențiilor lingvistice conformiste) și *norma* ca aspect normal al limbii (care permite identificarea atitudinilor și intențiilor lingvistice orientate către transgresiune și deviere de la regulă) – și a *abaterii de la normă*, din perspectiva celor trei tipuri de normă – *lingvistică, areală și literară*.

În ceea ce privește *norma lingvistică*, insistăm asupra varietății *normei lingvistice*, asupra *abaterii / devierii de la norma lingvistică*, asupra raportului dintre *standardizarea lingvistică și variația lingvistică și dintre normă și uzaj*, asupra *plurivalenței conceptului de normă lingvistică și asupra relației dintre uzaj, normă și productivitate* (cu accent pe *inovația lingvistică și pe creativitatea lingvistică*). Interferența aspectelor fundamentale *normă – uzaj – inovație* demonstrează ideea că *limba este definită de productivitate și flexibilitate așa cum rezultă din manifestarea socialului (asimilat cu versiunea uniformă a limbii, profund standardizată în acord cu principiile apreciative vulgarizate prin structura normativă caracteristică fiecărei colectivități lingvistice) și a individualului (oglundit în îndreptarea către aspectele individuale, ca rezultate ale forței inovatoare, ipostază esențială oricărei acțiuni lingvistice)*. Cu alte cuvinte, în ceea ce privește problematica *uzajului și a normei* (ca sistem prescriptiv cu valoare referențială), *limba este încadrată într-un perament dinamism al interdependențelor, schimbată și armonizată atât cu fenomenele individuale, cât și cu legile universale ale comunității*. Drept urmare, în comunicare, *poziția persoanei în structura colectivă și metoda de realizare a discursurilor se reflectă ca singură posibilitate de colectivizare a persoanei, în aceeași măsură, context al afirmării constrângătoare și al eventualității inovatoare (în sensul constituirii unor categorii actuale de preferințe lingvistice apărute ca rezultat al capacității reincluderii semnelor într-o circumstanță actuală datorită arbitrariului semnului lingvistic)*.

Modul de organizare a discursurilor se schimbă și se dezvoltă în același timp cu istoria adunărilor colective proiectând, și ele, constituirea și rearanjarea conduitelor, manierelor și imaginilor lingvistice. În acest context, am investigat, din perspectiva *normei și a abaterii de la normă*, și *dinamica limbii române contemporane* – marcată de construcții, forme și termeni populari sau regionali, cuvinte argotice ori de jargon, forme familiare, influența comunicării prin intermediul mediilor electronice, împrumuturi (de lux, dar și necesare), reducerea distanței dintre limba educată și limba populară, reducerea distanței dintre limba scrisă și limba vorbită etc. Toate aceste mărci ale *abaterii de la norma lingvistică se regăsesc în corpul din Anexele acestei teze de doctorat, ceea ce dovedește, încă o dată, că discursul mediatic este contextul concretizării întâlnirii dintre entitățile colective, universul concret și structura de semne, interacțiune care facilitează analiza conduitelor în relație cu limba, atitudini regăsite în dinamica *normă – uzaj*, dar și în semnificațiile și priceperile sociale și particulare în raport de care se derulează activitatea practică de schimbare a universului*.

În Capitolul al V-lea, *Discursul și dinamica discursului*, am prezentat *definiția discursului* în dicționarele de limbă română și în dicționarele de specialitate și *tipologia discursurilor* conform clasificării tradiționale și a clasificării din perspectiva practicii sociale (care distinge discursul academic, cinematografic / filmic, cotidian, didactic, dramatic / teatral, filosofic, ideologic, instigator la ură, juridic, jurnalist / mediatic / de presă /

publicistic, legal, literar, medical, militar, ocazional, politic, publicitar, religios, științific, utopic), *discursul și limba ca circumstanțe funcționale, discursul în media și actul de comunicare, discursul mediatic în calitate de circumstanță concretă și metaforică și construirea semnificației în discursul mediatic.*

Ne-am aplecat și asupra ilustrării trăsăturilor discursului ca dinamică, creare și productivitate a limbii, în cadrul căruia atitudinile, conceptele, ideile și imaginile ca produse cu semnificație specifice unei persoane sau unei întregi structuri socioculturale pot fi circumscrise unor sisteme interpretative.

Un alt punct de interes al acestui segment teoretic îl constituie discursul mediatic, al cărui caracter de depozitar al imaginariilor, imaginilor, mentalităților, modurilor de a fi, al formelor de a judeca, al criteriilor de conduite, al normelor lingvistice și al reprezentărilor difuzate într-un cadru colectiv, într-o anumite situație, este evidențiat cu prisosință. Subcapitolul dedicat dinamicii discursului se referă la perspectiva ideologică, la diferitele viziuni asupra discursului și la discurs ca bază a unui tipar de analiză a limbii.

În Capitolul al VI-lea, ***Funcționarea verbului în limba română între normă și abateri***, am prezentat verbul din două perspective – cea a *lucrărilor de specialitate cu caracter normativ* și cea a *abaterilor de la normele de folosire a verbului în discursul mediatic și în discursul social online*.

Abordării teoretice din primul subcapitol (referitor la *normă*) îi corespunde, în al doilea subcapitol, abordarea practică, ilustrativă a *abaterilor în discursul mediatic și în discursul social online*. Atât normele referitoare la utilizarea verbelor în limba română, cât și abaterile de la normele de folosire a verbelor sunt grupate în șase categorii: normă / abateri ortoepice, ortografice, gramaticale (morfologice și sintactice), semantice, pragmatice și lexicale.

Acest capitol conține și investigarea efectivă a corpusului de studiu, constituit din *fragmente de discursul mediatic și de discursul social online (discursuri orale și scrise)* din perioada 2006-2022 și găsirea specificităților **Imaginarului lingvistic** ca rezultat al aspirațiilor și eforturilor de asimilare a contextului socio-cultural românesc cu un aspect uniform al limbii.

În structura discursului mediatic al decadei 2006-2022 ca spațiu al expunerii imaginilor asociate unor individualități sau colectivități, încercăm să identificăm, în cele ce urmează, manifestările discursive ale *Imaginarului Lingvistic românesc* pe care, conform ipotezei fructificării aspectului unic în spațiul eterogen al sistemului având ca fundament unele elemente lingvistice congruente, le-am organizat într-un sistem al organizațiilor discursive pentru acesta.

În fața numărului covârșitor de abateri de la normele utilizării verbului în limba română, încercăm să identificăm ce se ascunde, de fapt, în spatele acestor abateri atât în cazul „jurnaliștilor”, cât și în cazul co-locutorilor acestora. În legătură cu orice sferă de structurare a naturii umane, oamenii ilustrează o stare de adeziune / proveniență ori, în sens contrar, un sentiment de negare / refuz, antinomia și conformitatea fiind consemnate pentru totdeauna în mintea tuturor. În acest context, adeziunea / apartenența este un sistem de transgresare a normelor discursului care în accepțiunea lui de Maingueneau (2007, 148), este o trăsătură

a existenței colective, în contextul căreia „fiecare încearcă [...] să-și valorizeze, să-și facă cunoscută și apreciată de către ceilalți propria imagine (*fața pozitivă*)”. În discursul oral și scris al perioadei 2006-2022, abaterile de la normele de folosire a verbului lasă impresia că sunt modelul și reacția firească a acțiunii comunicaționale, caracteristică ce, prin cazuistică, se crede că ar fi specifică unui context colectiv intact.

Astfel, am identificat tipologia verbelor analizate în funcție de *sensul lexical concret* (verbele declarative și verbele obiective predomină) și în funcție de *perspectiva discursivă* – determinate, ambele, de personalitatea locutorului și/sau a interlocutorului.

Deoarece discursul mediatic –aspectul fundamental de prezentare a tulburărilor existenței socioculturale – este răspunzător de răspândirea și precizarea, în zona vastă a colectivității, a regulilor discursive, estetice, morale, lingvistice, sociale etc., am identificat câteva ipoteze referitoare la cauzele abaterilor de la normele limbii române literare înregistrate în corpusul nostru:

- cultivarea particularităților de exprimare specifice zonei lingvistice din care provin sau în care trăiesc vorbitorii;
- nivelul scăzut de educație;
- presiunea exercitată de numărul tot mai mare de vorbitori care se abat de la normele limbii române literare;
- presiunea exercitată de zona lingvistică din care provin sau în care trăiesc vorbitorii;
- tendința, conștientă sau inconștientă, de a se exprima „elevat” pentru a câștiga adeziunea „jurnaliștilor” și/sau a publicului consumator de media;
- tendința, conștientă sau inconștientă, de a se exprima aidoma co-locutorului pentru a câștiga adeziunea acestuia și/sau a publicului consumator de media – și, implicit, creșterea audienței – ipoteze pe care le susținem cu exemple din corpusul de fragmente de discurs mediatic oral și scris.

Ultimul capitol al tezei este dedicat sintetizării **Concluziilor generale** desprinse din desfășurarea întregului parcurs teoretico-aplicativ.

Multilateralitatea cercetării – care vizează atât autonomia și orientarea entității vorbitoare în cadrul limbii, cât și absolut tot ansamblul care are legătură cu legi, convenții și prescripții reflectate într-o structură socioculturală stabilită – a impus, de-a lungul întregului parcurs, raportarea directă permanentă la diverse discipline ale științelor umane, care a impus concretizarea într-o expunere noțională în care să se reflecte noțiuni din zona analizei discursului, comunicării, filozofiei limbajului, lingvisticii generale, sociolingvisticii, studiului imaginarului și studiul mentalităților. Totalitatea acestor concepte corelate a implicat folosirea clară a mijloacelor de studiu, care au facilitat împlinirea scopurilor stabilite și valorificarea, întocmai, a corpusului de analiză alcătuit din fragmente de discurs oral și discurs scris apărute în mass media din România în perioada 2006-2022.

Plecând de la principiul conform căruia **discursul mediatic** este, în aceeași măsură, un cadru concret și un cadru metaforic cu aportul căruia sunt descrise lingvistic proiecțiile, imaginariile și reproducerile sociale și particulare difuzate într-o arie fixată axiologic, istoric, lingvistic, politic, social etc., ne-am dorit să găsim caracteristicile **Imaginarului Lingvistic** românesc proiectate în mass media din România din perioada 2006-2022 pentru creionarea unui tablou general al manierei conform căreia **Imaginarul Lingvistic** ar putea demonstra particularitățile configurațiilor sociolingvistice specifice unei părți spațio-temporale fixate și, de asemenea, principiile reprezentative ale unei scheme valorice lingvistice și conformiste. Pentru atingerea scopurilor fixate, am adoptat punctul de vedere original de investigare a **Imaginarului Lingvistic** cuprinzând atât analiza reproducerilor și a tablourilor limbii, cât și investigarea alegerilor subiective pe care actorii discursului mediatic oral și ai discursului mediatic scris le operează în sistemul limbii.

Concluzia tezei de doctorat, în ansamblu, este că, încet-încet, **chiar și oamenii de media cu studii superioare (în legătură cu care ne-am aștepta să fie modele de exprimare corectă și elegantă pentru marea masă a consumatorilor de media cu/fără studii cât de cât solide) devin fie victimele mediului în care activează (din cauza unui mimetism lingvistic), fie victimele mercantilismului ce caracterizează societatea de consum (din cauza goanei după audiențe, care îi determină să se poarte și să comunice la fel ca marea masă a consumatorilor de media cu/fără studii cât de cât solide).**

Suntem întrutotul de acord cu lingvista Mioara Avram (2001) care spunea că „Răspândirea și vechimea în uz, persistența unor greșeli nu pot constitui o scuză pentru a le accepta.” Cu atât mai mult cu cât asistăm, conform unor exegeți români citați de Dragomirescu & Nicolae (2011), la urâtirea, simplificarea și traumatizarea limbii române de către „unii vorbitori fără carte și fără bun-simț” (Eugen Simion, 2005), la „rinocerizarea lingvistică a României” (Gabriel Liiceanu, 2010) sau la „martirajul limbii române” (Andrei Pleșu, 2011).

BIBLIOGRAFIE

CĂRȚI

Studii de lingvistică generală și sociolingvistică

- Arrivé, M. (2005). *Langage et psychanalyse, linguistique et inconscient, Freud, Saussure, Pichon, Lacan*. Limoges: Éditions Lambert-Lucas.
- Avram, Mioara. (1986). *Gramatica pentru toți*. București: Editura Academiei R.S.R.
- Avram, Mioara. (1987). *Probleme ale exprimării corecte*. București: Editura Academiei R. S. R.
- Avram, Mioara. (1990). *Ortografie pentru toți – 30 de dificultăți*. București: Editura Academiei.
- Avram, Mioara. (2001). *Cuvintele limbii române între corect și incorect*. București: Editura Cartier.
- Avram, Mioara. (2002). *Ortografie pentru toți – 30 de dificultăți*. Ediția a II-a. București - Chișinău: Editura Litera Internațional.
- Axenti, V. (2007). *Morfologia limbii române*. Cahul: Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hașdeu”.
- Bărbuță, I. & Constantinovici, Elena. (2015). *Morfologia limbii române*. Chișinău: Universitatea Academiei de Științe a Moldovei.
- Bărbuță, I., Cicală, Armenia, Constantinovici, Elena, Cotelnic, T. & Dîrul, A. (2000). *Gramatica uzuală a limbii române*. Chișinău: Editura Litera.
- Bejan, D. (1995). *Gramatica limbii române. Compendiu*. Cluj: Editura Echinox.
- Beldescu, G. (1982). *Ortografie, ortoepie, punctuație. Supliment al revistei pentru elevi „Limba și literatura română”*. București: Societatea de Științe Filologice din R.S.R.
- Beldescu, G. (1985). *Ortografia actuală a limbii române*. București: Editura Științifică și Enciclopedică.
- Benveniste, É. (1974). *Problèmes de linguistique générale, 2*. Paris: Gallimard.
- Benveniste, É. (2000). *Probleme de lingvistică generală, I*. București: Editura Universitas.
- Bidu-Vrânceanu, Angela (coord.). (2000). *Lexic comun, lexic specializat*. București: Editura Universității din București.
- Boatcă, S., Crihană, M. & Mardare, M. (1995). *Gramatica limbii române*. București: Editura Cartea Școlii.
- Breban, V. (coord.). (1973). *Limba română corectă. Probleme de ortografie, gramatică, lexic*. București: Editura Științifică.
- Calvet, L.-J. (2017). *La sociolinguistique*. Paris: Presses Universitaires de France.
- Ciobanu, Fulvia & Sfirlea, Lidia. (1970). *Cum scriem cum pronunțăm corect. Norme și exerciții*. București: Editura Științifică.
- Cipariu, T. (1869). *Gramateca limbei române*. București: Societatea Academică Română.
- Constantinescu-Dobridor, G. (1974). *Morfologia limbii române*. București: Editura Științifică.
- Corniță, Georgeta. (2001). *Fonetica integrată*, Ediția a II-a. Baia-Mare: Editura Umbria.

- Coșeriu, E. (1992-1993). *Prelegeri și conferințe*. Supliment al *Anuarului de lingvistică și istorie literară*, XXXIII, Seria A, Lingvistică. Iași: Institutul de Filologie Română „A. Philippide”.
- Coșeriu, E. (2004). *Teoria limbajului și lingvistica generală, cinci studii*. Ediție în limba română de Nicolae Saramandu. București: Editura Enciclopedică.
- Coșeriu, E. (2009). *Omul și limbajul său*. Iași: Editura „Universității Alexandru Ioan Cuza”.
- Coteanu, I. (1973). *Stilistica funcțională a limbii române – Stil, stilistică, limbaj*. București: Editura Academiei R.S.R.
- Cruceru, C. & Teodorescu, V. (2008). *Gramatica limbii române*. București: Editura Gramar.
- Culioli, A. (1990). *Pour une linguistique de l'énonciation*. Paris: Orphys.
- Culler, J. (1986). *Ferdinand de Saussure*. Ithaca, NY: Cornell University Press.
- Dominte, C. (2003). *Introducere în teoria lingvistică. Antologie pentru Seminarul de Teorie a Limbii*. București: Universitatea din București.
- Dosse, F. (1997a). *History of Structuralism, 1*. Translated by Deborah Glassman. Minneapolis, MN: University of Minnesota Press.
- Dosse, F. (1997b). *History of Structuralism, 2*. Translated by Deborah Glassman. Minneapolis, MN: University of Minnesota Press.
- Dragomirescu, Adina & Nicolae, A. (2011). *101 greșeli de lexic și de semantică: cuvinte și sensuri în mișcare*. București: Editura Humanitas.
- Dragomirescu, Adina. (2013). O schimbare parametrică de la româna veche la româna modernă în sintaxa formelor verbale compuse cu auxiliar. *Limba română*, LXII(2), 225-239.
- Dragomirescu, Adina, Dinică, Andreea, Zafiu, Rodica, Croitor, Blanca, Mîrzea Vasile, Carmen, Nedelcu, Isabela, Nicolae, A., Nicula, Irina, Rădulescu Sala, Marina, 2010, *Ești cool și dacă vorbești corect*, Academia Română, București: Editura Univers Enciclopedic Gold.
- Dumistrăcel, S. (2017). *Cuvintele, încotro? Lingvistică pentru toate televiziunile*. Iași: Editura Polirom.
- Ene, Ana. (2013). *Dialectologie și lingvistică romanică*. Brașov: Editura Universității „Transilvania”.
- Frâncu, C. (1999). *Curenți și tendințe în lingvistica secolului nostru*. Iași: Casa Editorială Demiurg.
- Gafton, A. (2012). *De la traducere la norma literară. Contribuția traducerii textului biblic la constituirea vechii norme literare*. Iași: Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”.
- Gafton, A. (2019). *Hipercorectitudinea Reacții la palatalizarea labialelor și la velarizare*. Timișoara: Editura Universității de Vest.
- Gheltofan, Daniela. (2014). *Antonimia: o abordare sistemică și extrasistemică*. Craiova: Editura Universitaria.
- Gheție, I. (1982). *Introducere în studiul limbii române literare*. București: Editura Științifică și Enciclopedică.
- Gramatica limbii române*, Volumul I. (1966). București: Editura Academiei Române.
- Graur, A. (1960). *Studii de lingvistică generală*. București: Editura Academiei R.P.R.
- Graur, A. (1968). *Tendințe actuale ale limbii române*. București: Editura Științifică.
- Graur, A. (1971). *Puțină... aritmetică*. București: Editura Științifică.

- Graur, A. (1976). *Capcanele limbii române*. București: Editura Științifică și Enciclopedică.
- Graur, A. (1987). *Puțină gramatică*. București: Editura Academiei R.S.R.
- Graur, A. (1995). *Ortografia pentru toți*. București: Editura Teora.
- Gruică, G. (1998). *Gramatica normativă*. Ediție revăzută și completată. Cluj-Napoca: Editura Dacia.
- Guțu Romalo, Valeria. (1968). *Morfologie structurală a limbii române (substantiv, adjectiv, verb)*. București: Editura Academiei Republicii Socialiste România.
- Hodoș, E. (1921). *Carte de citire și gramatică pentru clasa IV secundară și pentru școli normale și școli minoritare*. Ediția a doua. Sibiu: Tipografia Arhidiecezană.
- Ilieșcu, Ada. (2007). *Gramatica practică a limbii române actuale*, Ediția a II-a. București: Editura Corint.
- Ionescu, E. (1997). *Manual de lingvistică generală*, Ediția a II-a. București: Editura ALL.
- Iordan, I. (1943). *Limba română actuală: O gramatică a „greșelilor”*. București: Editura Socec & Co.
- Iordan, I. (1956). *Limba română contemporană*, București: Editura Ministerului Învățământului.
- Irimia, D. (1976). *Structura gramaticală a limbii române: verbul*. Iași: Editura Junimea.
- Irimia, D. (1997). *Gramatica limbii române*. Iași: Editura Polirom.
- Irimia, D. (2011). *Curs de lingvistică generală*. Iași: Editura Universității „Al. I. Cuza”.
- Kerbrat-Orecchioni, Catherine. (1990). *Les interactions verbales*, I. Paris: Armand Colin.
- Kerbrat-Orecchioni, Catherine. (1992). *Les interactions verbales*, II. Paris: Armand Colin.
- Marouzeau, J. (1933). *Lexique de la terminologie linguistique*. Paris: P. Geuthner.
- Martinet, A. (1970). *Éléments de linguistique générale*. Paris: Armand Colin.
- Mauro, T. de. (1969). *Une introduction à la sémantique*. Paris: Payot.
- Miclău, P. (1977). *Semiotica lingvistică*. Timișoara: Editura Facla.
- Mihăescu, N. (1984). *Aspecte ale limbii române contemporane*. București: Editura Albatros.
- Milică, I. (2009). *Expresivitatea argoului*. Prefață de Dumitru Irimia. Iași: Editura Universității „Al. I. Cuza”.
- Milică, I. (2013). *Lumi discursive: studii de lingvistică aplicată*. Iași: Editura Junimea.
- Moeschler, J. & Auchlin, A. (2009). *Introduction à la linguistique contemporaine*. 3e édition. Paris: Armand Colin.
- Moeschler, J. (1982). *Dire et contredire: pragmatique de la négation et acte de réfutation dans la conversation*. Berne – Francfort/M: Peter Lang.
- Munteanu, C. (2007). *Sinonimia frazeologică în limba română din perspectiva lingvisticii integrale*. Pitești: Editura Independența Economică.
- Munteanu, C. (2012). *Lingvistica integrală coșeriană: teorie, aplicații și interviuri*. Iași: Editura Universității „Al. I. Cuza”.
- Nagy, Rodica. (2002a). *Determinare completivă și determinare circumstanțială în limba română*. Suceava: Editura Universității Suceava.
- Nagy, Rodica. (2002b). *Sintaxa limbii române actuale, I*. Suceava: Editura Universității Suceava.
- Nedelcu, Isabela, 2013, 101 greșeli gramaticale, București: Editura Humanitas.
- Oprea, I. & Nagy, Rodica. (2002). *Istoria limbii române literare: epoca modernă*. Suceava: Editura Universității Suceava.

- Pană Dindelegan, Gabriela. (coord.) (2016). *Gramatica de bază a limbii române*, Ediția a II-a. București: Editura Univers Enciclopedic Gold.
- Pană Dindelegan, Gabriela. (coord.) (2019). *Gramatica limbii române pentru gimnaziu*. București: Editura Univers Enciclopedic Gold.
- Popescu, Ștefania. (1992). *Gramatică practică a limbii române cu o culegere de exerciții*, Ediția a IV-a, revăzută și îmbogățită. București: Editura Didactică și Pedagogică.
- Popescu, Ștefania. (2001). *Gramatică practică a limbii române cu o culegere de exerciții*, Ediția a XXVI-a, revăzută și îmbogățită. București: TEDIT FZH.
- Răchișan, S. (2006). *Manual de scriere corectă. Cluj-Napoca: Editura Odiseea*.
- Rosetti, A. (1946). *Istoria limbii române*, vol. VI. București: Fundația pentru Literatură și Artă.
- Rosetti, A. (1954). *Influența limbilor slave meridionale asupra limbii române*. București: Editura Academiei R.P.R.
- Rosetti, A. (1986). *Istoria limbii române, I, De la originii până la începutul secolului al XVII-lea. Ediție definitivă*. București: Editura Științifică și Enciclopedică.
- Sala, M. (2010). *101 cuvinte moștenite, împrumutate, create*. București: Editura Humanitas.
- Saussure, F. de. (1959). *Course in General Linguistics. Edited by Charles Bally and Albert Sechehaye. In collaboration with Albert Reidingler. Translated from the French by Wade Baskin. New York, NY: Philosophical Library*.
- Saussure, F. de. (2003). *Scrieri de lingvistică generală. Text stabilit și editat de Simon Bouquet și Rudolf Engler, cu colaborarea lui Antoinette Weil. Traducere de Luminița Botoșineanu. Iași: Editura Polirom*.
- Silvestru, Elena. (2007). *Morfologia limbii române actuale*. București: Editura Fundației România de Mâine.
- Suciu, E. (2011). *101 cuvinte de origine turcă*, 2011, București, Editura Humanitas.
- Todi, Aida. (2014). *Îndrumător pentru studiul diacronic al limbii române* (ediția a II-a). București: Editura Universitară.
- Toșa, A. (1983). *Elemente de morfologie*. București: Editura Științifică și Enciclopedică.
- Trandafir, G. D. (1982). *Probleme controversate de gramatică a limbii române actuale*. Craiova: Scrisul Românesc.
- Zafiu, Rodica. (2001). *Diversitate stilistică în româna actuală*. București: Editura Universității din București.
- Zafiu, Rodica. (2010). *101 cuvinte argotice*. București: Editura Humanitas.
- Wald, Lucia. (1998). *Pagini de teorie și istorie a lingvisticii*. București: Editura All.

Studii de filozofie a limbajului

- Bachelard, G. (1986). *Dialectica spiritului științific modern*, I. Traducere, studiu introductiv și note de Vasile Tonoiu. București: Editura Științifică și Enciclopedică.
- Bahtin, M. (1982). *Probleme de literatură și estetică*. Traducere de Nicolae Iliescu. Prefață de Marian Vasile. București: Editura Univers.
- Bakhtin, M. M. (1981). *The Dialogic Imagination*. Edited by Caryl Emerson and Michael Holquist. Translated by Michael Holquist. Austin, TX: University of Texas Press.

- Bakhtin, M. M. (1986). *Speech Genres and Other Late Essays*. Translated by Vern W. McGee. Edited by Caryl Emerson and Michael Holquist. Austin, TX: University of Texas Press.
- Barthes, R. (1985). *L'aventure sémiotique*. Paris: Éditions du Seuil.
- Barthes, R. (1987). *Romanul scriiturii: Antologie*. Selecție de texte și traducere de Adriana Babeți și Delia Șepețean-Vasiliu. Prefață: Adriana Babeți. Postfață: Delia Șepețean-Vasiliu. București: Editura Univers.
- Bateson, G. (1988). *Mind and Nature: A Necessary Unity*. New York, NY: E. P. Dutton.
- Benjamin, W. (2015). *Limba și istorie*. Traducere de Maria-Magdalena Anghelescu și George State. Cluj-Napoca: Editura Tact.
- Bourdieu, P. (1986). *Economia bunurilor simbolice*. Traducere și prefață de Mihai Dinu Gheorghiu. București: Editura Meridiane.
- Chomsky, N. (1988). *Language and Problems of Knowledge*. Edited by Jay Keyser. Cambridge, MA: MIT Press.
- Chomsky, N. (2006). *Language and Mind, 3rd Edition*. Cambridge, NY: Cambridge University Press.
- Croce, B. (1971). *Estetica privită ca știință a expresiei și lingvistică generală. Teorie și istorie*. Traducere: Dumitru Trancă. Studiu introductiv: Nina Façon. București: Editura Univers.
- Dauzat, A. (2015). *Filozofia limbii*. Traducere de Magda Jeanrenaud și Alexandru Gafton. Iași: Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”.
- Durand, G. (1977). *Structurile antropologice ale imaginarului: introducere în arhetipologia generală*. Traducere de Marcel Aderca. Prefață și postfață de Radu Toma. București: Editura Univers.
- Duțu, A. (1986). *Dimensiunea umană a istoriei*. București: Editura Meridiane.
- Eco, U. (2002). *În căutarea limbii perfecte*. Traducere din limba italiană de Dragoș Cojocaru. Iași: Editura Polirom.
- Foucault, M. (1998). *Ordinea discursului. Un discurs despre discurs*. Traducere de Ciprian Tudor. București: Eurosong & Book.
- Foucault, M. (2008). *Cuvintele și lucrurile. O arheologie a științelor umane*. Traducere de Bogdan Ghiu și Mircea Vasilescu. Studiu introductiv de Mircea Martin. Dosar de Bogdan Ghiu. București: Editura Univers.
- Foucault, M. (2010). *Arheologia cunoașterii*. Traducere, note și postfață de Bogdan Ghiu. București: Editura RAO.
- Greimas, A. J. (1975). *Despre sens. Eseuri semiotice*. Text tradus și prefațat de Maria Carpov. București: Editura Univers.
- Hengeveld, K. & Mackenzie, J. L. (2008). *Functional Discourse Grammar: A Typologically-based Theory of Language Structure*. Oxford: Oxford University Press.
- Jodelet, Denise. Reprezentarea socială, fenomene, concept și teorie. În S. Moscovici, (coord.) (2010). *Psihologia socială* (421-446). Traducere de Anca Verjinsky. București: Editura Ideea Europeană.

- Kristeva, Julia. (1980). *Problemele structurării textului: pentru o teorie a textului*. Antologie Tel Quel 1960-1971. Introducere, antologie și traducere: Adriana Babeți & Delia Șepețean-Vasiliu. București: Editura Univers.
- Kusch, M. (1989). *Language as Calculus vs. Language as Universal Medium: A Study in Husserl, Heidegger and Gadamer*. Dordrecht – Boston – London: Kluwer Academic Publishers.
- Mead, G. H. (1934). *Mind, Self and Society*. Chicago, IL: University of Chicago Press.
- Moles, A. A. (1974). *Sociodinamica culturii*. Traducere de I. Pecher. București: Editura Științifică.
- Morin, E. (1992). *Towards a Study of Humankind, Volume 1, The Nature of Nature*. Translated and introduced by J. L. Roland Belanger. New York, NY: Peter Lang Publishing, Inc.
- Moscovici, S. (1968). *Essai sur l'histoire humaine de la nature*. Paris: Flammarion.
- Moscovici, S. (1997). *Psihologia socială sau Mașina de fabricat zei*. Ediția a III-a. Traducere de Oana Popârda. Selecția textelor și postfață de Adrian Neculau. Iași: Polirom – Editura Universității „Al. I. Cuza”.
- Mucchielli, A. (2005). *Arta de a comunica. Metode, forme și psihologia situațiilor de comunicare*. Traducere de Giuliano Sfichi, Gina Puică și Marius Roman. Iași: Editura Polirom.
- Pullum, G. K. (2006). Ideology, Power, and Linguistic Theory. *Modern Language Association Meeting, December 30, 2004, Philadelphia, PA*, 1-15.
- Ricoeur, P. (2001). *Memoria, istoria, uitarea*. Traducere de Ilie Gyurcsik și Margareta Gyurcsik. Timișoara: Editura Amarcord.
- Rousseau, J.-J. (f.a.). *Despre contractul social sau Principiile dreptului politic*. Traducere de H. H. Stahl. București: Editura Antet.
- Șăineanu, L. (1891). *Raporturile între gramatică și logică. Cu privire sintetică asupra părților cuvântului*, București, Stabilimentul Grafic I. V. Socec.
- Seca, J.-M. (2008). *Reprezentările sociale*. Iași: Editura Institutul European.
- Segre, C. (1986). *Istorie – cultură – critică. În românește de Ștefania Mincu. Prefață de Marin Mincu*. București: Editura Univers.
- Vlad, Carmen. (1994). *Sensul, dimensiune esențială a textului*. Cluj-Napoca: Editura Dacia.
- Weber, Anne. (2009). *Manual on Hate Speech*. Strasbourg: Council of Europe Publishing.
- Whorf, B. L. (1995). *Language, Thought, and Reality: Selected Writings of Benjamin Lee Whorf*. Cambridge, MA: The MIT Press.
- Wittgenstein, L. (1958). *Philosophical Investigations*. The English Text of the Third Edition. Translated by G. E. M. Anscombe. New York, NY: MacMillan Publishing Co., Inc.
- Wittgenstein, L. (2018). *O privire filozofică (așa-numitul „Caiet Brun”)*. Traducere de Cătălin Cioabă și Mircea Flonta. București: Editura Humanitas.

Imaginar lingvistic

- Ardeleanu, Sanda-Maria. (1996). *L'Imaginaire linguistique et l'interaction sujet / discours / dynamique linguistique*. Angers: Université d'Angers.

- Ardeleanu, Sanda-Maria. (2000). *Dynamique de la langue et imaginaire linguistique. Recueil d'études offert en hommage à Anne-Marie Houdebine-Gravaud avec une Postface de Jean-Michel Eloy*. Iași : Casa Editorială Demiurg.
- Ardeleanu, Sanda-Maria. (2015). *De l'Imaginaire linguistique à la dynamique des discours. Fragments d'une réflexion sur la Langue*. Sarrebruck: Éditions universitaires européennes.
- Coroi, Ioana-Crina. (2013). *Normele Imaginarului lingvistic în presa literară*. Studiu introductiv de Sanda-Maria Ardeleanu. Cluj-Napoca: Casa Cărții de Știință.

Imaginar, mentalități și reprezentări

- Boia, L. (2000). *Pentru o istorie a imaginarului*. Traducere din franceză de Tatiana Mochi. București: Editura Humanitas.
- Cesereanu, Ruxandra. (2003). *Imaginarul violent al românilor*. București: Editura Humanitas.

Comunicare și discurs mediatic

- Angi, Daniela & Bădescu, G. (2014). *Discursul instigator la ură în România*. București: Fondul ONG.
- Beciu, Camelia. (2011). *Sociologia comunicării și a spațiului public. Concepte, teme, analize*. Iași: Editura Polirom.
- Caune, J. (2000). *Cultură și comunicare*. Traducere de Mădălina Bălășescu. București: Editura Cartea Românească.
- Charaudeau, P. & Ghiglione, R. (2005). *Talk show-ul: Despre libertatea cuvântului ca mit*. Iași: Editura Polirom.
- Charaudeau, P. (1997). *Le discours d'information médiatique: La construction du miroir social*. Paris: Nathan.
- Craia, Sultana. (2004). *Introducere în teoria comunicării*. București: Editura Fundației România de Măine.
- Lochard, G. & Boyer, H. (1998). *Comunicarea mediatică*. Traducere de Bogdan Geangalău. Iași: Editura Institutul European.
- Lull, J. (1999). *Mass-media – Comunicare – Manipularea prin informație*. București: Editura Sarmizdat.
- Maingueneau, D. (2007). *Analiza textelor de comunicare*. Traducere de Mariana Șovea. Iași: Editura Institutul European.
- Moirand, Sophie. (2007). *Les discours de la presse quotidienne: Observer, analyser, comprendre*. Paris: Presses Universitaires de France.
- Ngalasso-Mwatha, M. (coord.) (2010). *L'imaginaire linguistique dans le discours littéraire, politiques et médiatiques en Afrique*. Pessac : Presses universitaires de Bordeaux.
- Pascu, Florentina. (2012). *Tipuri de discurs în literatură. Teoretizări. Delimitări*. Craiova: Editura Aius.
- Vișinescu, V. (2003). *Stilistica presei*. București: Editura Victor.

Analiza discursului

- Angenot, M. (2002). *Interventions Critiques*, Vol. I, Questions d'analyse du discours, de rhétorique et de théorie du discours social. *Discours social / Social Discourse*, III.
- Ardeleanu, Sanda-Maria. (coord.) (2007). *Le discours en action: étude théorique et pratique sur la discursivité*. Chișinău: CEP USM.
- Bouacha, A. A. (1984). *Le discours universitaire: la rhétorique et ses pouvoirs*. Berne – Francfort-s. Main – Nancy – New York, NY: Lang.
- Cmeciu, Camelia Mihaela. (2005). *Strategii persuasive în discursul politic*. Iași: Editura Universitas XXI.
- Discursuri electorale fără discriminare*. (2014). București: Fondul ONG.
- Fairclough, N. (2010). *Critical Discourse Analysis: The Critical Study of Language*. Second edition. London – New York, NY: Routledge Taylor & Francis Group.
- Moeschler, J. (1985). *Argumentation et conversation: éléments pour une analyse pragmatique du discours*. Paris: Hâtier-Crédif.
- Reboul, Anne & Moeschler, J. (2010). *Pragmatica discursului*. Traducere de Irinel Antoniu. Iași: Editura Institutul European.
- Roventă-Frumușani, Daniela. (2012). *Analiza discursului: ipoteze și ipostaze*. București: Editura Tritonic.
- Salkie, R. (2001). *Text and Discourse Analysis*. London – New York, NY: Routledge.
- Săvulescu, Silvia. (2008). *Analiza discursului public*. București: Școala Națională de Studii Politice și Administrative.
- Schiffrin, Deborah, Tannen, Deborah & Hamilton, Heidi E. (eds.) (2001). *The Handbook of Discourse Analysis*. Oxford: Blackwell Publishing.
- Vignaux, G. (1988). *Le discours, acteur du monde: énonciation, argumentation et cognition*. Paris: Editions Ophrys.

Studii de presă și istorie românească

Biblia sau Sfânta Scriptură cu Trimiteri. (1924). Traducere de Dumitru Cornilescu.

ARTICOLE

Studii de lingvistică generală și sociolingvistică

- Ardeleanu, Sanda-Maria. (2001). Rolul normelor este cel de omogenizare a limbii. *Limba română*, 1, 148-151.
- Ardeleanu, Sanda-Maria. (2017). Le retour de/à Saussure. *Colloque international Ferdinand de Saussure, un siècle de structuralisme et de post-structuralisme (33-40)*. Lubumbashi: Éditions EME.
- Auchlin, A. (1997). *Beau mensonge* et qualités de parole en pragmatique linguistique. În M. Bakkali-Yedri & A. Zeggaf (éds.), *Le beau mensonge* (21-43). Rabat: Faculté des Lettres et des Sciences humaines.

- Auroux, S. (1991). Lois, normes et règles. *Histoire, épistémologie, langage*, 13(1), 77-107. DOI: <https://doi.org/10.3406/hel.1991.2325>.
- Authier, Jacqueline & Meunier, A. (1972). Norme, grammaticalité et niveaux de langue. *Langue française*, 16, 49-62. DOI: <https://doi.org/10.3406/lfr.1972.5703>.
- Băcilă, Florina-Maria. (2015). Probleme ale omonimiei gramaticale: verbul. [Analele Universității de Vest din Timișoara. Seria Științe Filologice](#), LIII, Secțiunea *Studii de lingvistică*, 61-67.
- Baggioni, D. (1995). Normalisation/standardisation des langues nationales dans l'espace européen. *Archives et documents de la Société d'histoire et d'épistémologie des sciences du langage*, 11, 73-86. DOI: <https://doi.org/10.3406/hel.1995.3406>.
- Bălă, L. (2008). Argou fără frontieră. *Analele Universității din Craiova, Științe Filologice, Limbi Străine Aplicate*, 1-2, 8-15.
- Bălă, L. (2010). Internaționalizarea argoului prin neologisme. *Annals of the University Dunărea de Jos of Galați*, XXIV(3-4), 48-56.
- Bally, C. (1909). *Traité de stylistique française*, Premier volume, Seconde édition. Paris: Librairie C. Klincksieck.
- Beacco, J.-C. (2004). Trois perspectives linguistiques sur la notion de *genre discursif*. *Langages*, 153, 109-119.
- Bleorțu, Cristina & Prelipcean, Alina-Viorela. (2018). Teoria variaționistă kabatekiană și procesul de acomodare lingvistică. *Meridian critic*, 2(31), 197-202.
- Boc, Oana. (2015). Normele limbajului și poezia. *Caietele Sextil Pușcariu*, II, 78-86.
- Boioc Apintei, Adnana & Costea, Ștefania. (2020). When A *Veni* 'Come' Becomes A *Fi* 'Be'. A *Veni* 'Come' as a Copulative Verb in Romanian. *Revue roumaine de linguistique*, LXV(2), 135-144.
- Bojoga, Eugenia. (2001). Teoria lingvistică a lui Coșeriu în Spania. *Limba română*, XI(4-8), 71-82.
- Borg, E. (2003). Key Concepts in ELT: Discourse Community. *ELT Journal*, 57(4), 398-400.
- Bourgain, D. (1990). Des représentations sociales de la norme dans l'ordre scriptural. *Langue française*, 85, 82-101.
- Căpățână, Cecilia & Preda, Anamaria. (2014). Observații asupra cologațiilor verbului *a da*. În R. Zafiu, A. Dragomirescu & A. Nicolae (editori), *Limba română: diacronie și sincronie în studiul limbii române*, II (267-272). București: Editura Universității din București.
- Caput, J.-P. (1972). Naissance et évolution de la notion de norme en français. *Langue française*, 16, 63-73. DOI: <https://doi.org/10.3406/lfr.1972.5704>.
- Celac, V. (2019). Din nou despre influența franceză: câteva calcuri frazeologice. În C. Lupu (ed.), *Lingvistică romanică II: conferințele catedrei de lingvistică romanică (2017-2018)* (7-48). București: Editura Universității din București.
- Chiș, Dorina. (2004). Standardizarea. *UniTerm*, 1, 1-11.
- Corbeanu, Ramona Cătălina & Ilie, Viviana. (2007). Verbe recente in limba română. În C. Stan, R. Zafiu & Al. Nicolae (coord.), *Studii lingvistice. Omagiu profesoarei Gabriela Pană Dindelegan, la aniversare* (37-42). București: Editura Universității din București.
- Coteanu, I. (1962). Structura stilistică a limbii. *Limba română*, XI(4), 357- 358.

- Dal, Georgette. (2003). Productivité morphologique: définitions et notions connexes. *Langue française*, 140, 3-23. DOI: 10.3406/lfr.2003.1063.
- Dănăilă, I. (1963). Note despre conceptul de „normă lingvistică”. *Limba română*, XII(4), 1-10.
- Degand, I. (2006). Speech Acts and Grammar. *Encyclopedia of Language & Linguistics*, vol. 11, 673-679.
- Delaveau, Annie & Kerleroux, Françoise. (1970). Terminologie linguistique. Définition de quelques termes. *Langue française*, 6, 102-112. DOI: <https://doi.org/10.3406/lfr.1970.5484>.
- Dincă, Roxana-Magdalena. (2012). Particularități sintactico-semantice ale verbului *a părea*. În R. Zafiu, A. Dragomirescu & A. Nicolae (editori), *Limba română: direcții actuale în cercetarea lingvistică. Actele celui de-al 11-lea Colocviu Internațional al Departamentului de Lingvistică*, I (107-116). București: Editura Universității din București.
- Dospinescu, V. (2008). Eugeniu Coșeriu și lingvistica textului. *Limba Română*, XVIII(5-6), 1-13.
- Drăgulescu, R. (2016). Contribuția tiparului din Țările Române, în secolul al XVI-lea, la constituirea normei literare. *Transilvania*, 1, 18-23.
- Druță, Inga. (2002). Inovație și tradiție lingvistică. *Limba română*, XII(11-12), 1-6.
- Dubois, J. (1970). Dictionnaire et discours didactique. *Langages*, 19, 35-47. DOI: <https://doi.org/10.3406/lgge.1970.2590>.
- Dumistrăcel, S. & Hreapcă, Doina. (2018). Norma lingvistică: între politică și poliție lingvistică. *Limba Română*, XXVIII(3-4), 1-5.
- Ene, Ana. (2019). Imitația și creația lexicală în limba română contemporană. *Diacronia*, 10, 1-10. <https://doi.org/10.17684/i10A143ro>.
- Felecan, Daiana. (2015). Modalități lingvistice de adresare convenționale vs neconvenționale (Formule de salut vechi și noi în limba română). *Diacronia*, I, 1-19.
- Feuillard, Colette. (2007). La dynamique synchronique dans les langues. *Écho des études romanes*, 3(1), 25-40. DOI: 10.32725/eer.2007.003.
- Forăscu, Narcisa. (2002). Dificultati gramaticale ale limbii române. București: Universitatea din București.
- Funeriu, D. (2014). Surse ale lingvisticii textului la Eugeniu Coșeriu. *Meridian critic*, 2(23), 127-135.
- Gafton, A. & Chirilă, Adina. (2015). Principiul diacronic în edificarea normei literare. *Analele științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Secțiunea a III-a, Lingvistică, LXI, Studia linguistica et philologica in honorem Constantin Frâncu*, 81-108.
- Gafton, A. (2014a). Constituirea vechiului aspect literar românesc. *Revue Roumaine de Linguistique*, LIX(1), 63-75.
- Gafton, A. (2014b). Social Dynamics and the Linguistic Norm. *Diversité et identité culturelle en Europe*, XI(2), 7-24.
- Găitănar, S. (2001). Verbele copulative și structurile lor. În G. Pană Dindelegan (coord.), *Aspecte ale dinamicii limbii române actuale* (1-4). București: Editura Universității din București.

- Geeraerts, D. (2016). Modele culturale de standardizare lingvistică. *Diacronia*, 3, 1-21. <https://doi.org/10.17684/i3A36ro>.
- Gérard, C. (2018). Variabilité du langage et productivité lexicale: problèmes et propositions méthodologiques. *Neologica*, 12, 23-45.
- Gherman, A.-M. (2001). Cuvântul scris ca factor al unității de limbă. *Limba română*, XI(9-12), 56-58.
- Graur, A. (1930). Puțină gramatică – „mi-ar place”. *Adevărul*, 16.IV.1930.
- Greco, Veronica. (2010). «Le français en partage»: pluralité des normes et identités différentes. *Studii și cercetări științifice*, seria filologie, 24, 105-108.
- Groza, L. (2019). Aspecte ale modernizării frazeologiei românești în secolul al XIX-lea. *Limba română*, LXVIII(2), 227-235.
- Guilbert, L. (1972). Peut-on définir un concept de norme lexicale? *Langue française*, 16, 29-48. DOI: <https://doi.org/10.3406/lfr.1972.5702>.
- Guillet, A. (1993). Le lexique du verbe français: description et classification. *L'information grammaticale*, 59, 23-35.
- Guțu-Romalo, Valeria. (1961). Abaterea lingvistică. *Limba română*, X(6), 8-17.
- Hjelmslev, L. (1942). Langue et parole. *Cahiers Ferdinand de Saussure*, 2, 29-44.
- Jordan, I. (1981). Hiperurbanisme lexicale. În I. Coteanu & L. Wald (coord.), *Semantică și semiotică* (310-313). București: Editura Științifică și Enciclopedică.
- Itkonen, E. (2011). On Coseriu's Legacy. *Energeia*, III, 1-29.
- Labov, W. (1975). Variația fonologică. În L. Ionescu Ruxăndoiu & D. Chițoran, *Sociolingvistică. Orientări actuale* (189-206). București: Editura Didactică și Pedagogică.
- Lagane, R. (1972). Science linguistique et normativité: le cas de Ferdinand Brunot. *Langue française*, 16, 88-98. DOI: <https://doi.org/10.3406/lfr.1972.5706>.
- Launay, M. (1988). Signe, signifiant, signifié: leçons de Saussure et de Guillaume. *Cahiers de Fontenay*, 46-48, 139-159. DOI: <https://doi.org/10.3406/cafon.1988.1422>.
- Lebleu, Christinne & Bablet, M. (1981). Atelier « Norme, adaptation et langage légitime ». *Langage et société*, 15, 73-85.
- Lungu-Badea, Georgiana. (2016). Despre traducerea în limba română (secolele al XVIII-lea și al XIX-lea). *Analele Universității de Vest din Timișoara. Seria științe filologice*, 54, 37-50.
- Macaveiu, Cipriana-Elena. (2016). Clișeele verbale și utilizarea acestora în discursul cotidian – câteva considerații semantice, sintactice și pragmatice. *Meridian critic*, 26(1), 121-127.
- Maiden, M. (2006-2007). Despre unele elemente „goale” în sistemul morfologic al limbii române normate și al graiurilor românești. *Dacoromania*, serie nouă, XI-XII, 179-186.
- Manea, Dana. (1991). Probleme ale tranzitivității în limba română. II. Verbele cu două obiecte. *Studii și cercetări lingvistice*, 42(1-2), 33-44.
- Milică, I. (2012). *Studii de lingvistică aplicată*, Iași: Editura Junimea. 138-145.
- Minică, M. (2019). Câteva considerații despre funcția lingvistică a verbelor. *Dacoromania*, serie nouă, XXIV(2), 130-146.
- Molea, Viorica. (2021). Lexicul neologic la modă – registru stilistic al oralității actuale. *Cum scriem, cum vorbim*, XXXI(1), 1-6.

- Molendijk, A. (1985). Point référentiel et imparfait. *Langue française*, 67, 78-94.
- Mosès, S. (2001). Émile Benveniste and the Linguistics of Dialogue. *Revue de métaphysique et de morale*, 32(4), 509-525. DOI: 10.3917/rmm.014.0509.
- Munteanu, C. (2019). „Absența normei este barbarie”. Dinspre Coșeriu către Ortega y Gasset. *Limba Română*, XXIX(4), 1-5.
- Näf, A. (1989). Le bon usage, c'est mon usage: normes linguistiques et procédés de correction de la rédaction. *Travaux Neuchâtelois de Linguistique*, 15, 183-199.
- Niculescu, Oana. (2013). Analiza structurilor vocalice de tip hiat din limba română contemporană. O anchetă lingvistică. În R. Zafiu, A. Dragomirescu & A. Nicolae (editori), *Limba română: diacronie și sincronie în studiul limbii române*, I (229-240). București: Editura Universității din București.
- Nølke, H. (1985). Le subjonctif. *Langages*, 80, 55-70.
- Normand, Claudine. (1978). Langue / parole: constitution et enjeu d'une opposition. *Langages*, 49, 66-90. DOI: <https://doi.org/10.3406/lgge.1978.1922>.
- Normand, Claudine. (1995). Le Cours de Linguistique générale, métaphores et métalangage. *Langages*, 120, 78-90. DOI: <https://doi.org/10.3406/lgge.1995.1732>.
- O'Donnell, T. J., Snedeker, J., Tenenbaum, J. B. & Goodman, N. D. (2011). *Productivity and Reuse in Language*. Disponibil la: <https://web.stanford.edu/~ngoodman/papers/odonnell-cogsci11.pdf>. Accesat la 10.04.2022.
- Obrocea, Nadia. (2019). Influența limbii engleze asupra limbii române. Studiu de caz: limbajul gamerilor. *Analele Universității "Dunărea De Jos" Din Galați. Fascicula XXIV, Lexic Comun / Lexic Specializat*, 19(1), 119-138.
- Ost, F. (1986). Le Code et le dictionnaire. Acceptabilité linguistique et validité juridique. *Sociologie et sociétés*, 18(1), 59-76. <https://doi.org/10.7202/001536ar>.
- Rastier, F. (2007). Conditions d'une linguistique des normes. În A. Steuckardt & G. Siouffi (éds.), *Les linguistes et la norme – Aspects normatifs du discours linguistique* (3-20). Berne: Lang.
- Redouane, B. (2016). Appropriation et productivité linguistiques: comment le locuteur construit-il sa langue? *Congrès Mondial de Linguistique Française - CMLF 2016*, 1-18. DOI : 10.1051/shsconf/20162710001.
- Reig, D. (2001). Histoire du lexicographe captif. În *L'Orient au cœur: en l'honneur d'André Miquel* (87-103). Lyon : Maison de l'Orient et de la Méditerranée Jean Pouilloux
- Rey, A. (1972). Usages, jugements et prescriptions linguistiques. *Langue française*, 16, 4-28. DOI: <https://doi.org/10.3406/lfr.1972.5701>.
- Rey, A. (1983). Norme et dictionnaires (domaine du français). În *La norme linguistique*. Textes colligés et présentés par Édith Bédard et Jacques Maurais. Québec: Gouvernement du Québec, Conseil de la langue française – Paris: Le Robert. <https://doi.org/10.7202/602533ar>.
- Rey, A. (1995). Du discours au discours par l'usage: pour une problématique de l'exemple. *Langue française*, 106, 95-120. DOI: <https://doi.org/10.3406/lfr.1995.6446>.
- Rosetti, Al. (1950). Scriere și pronunțare. *Cum vorbim. Revistă pentru studiul și explicarea limbii*, II(1), 19-21.

- Runcan Măgureanu, Anca. (1981). *Aspecte semantice ale constituirii textului*. În I. Coteanu & L. Wald (coord.), *Semantică și semiotică* (42-56). București: Editura Științifică și Enciclopedică.
- Rus, Maria Laura. (2005). Un fapt lingvistic de actualitate: influența engleză asupra limbii române. *Proceedings of the "European Integration – Between Tradition and Modernity" Congress*, 1, 266-272.
- Rus, Maria-Laura. (2015). Controversial Aspects of Predicative Verbs. *Proceedings of the "European Integration – Between Tradition and Modernity" Congress*, 1, 266-272.
- [Saussure, F. de. \(1998\). Nature of the Linguistic Sign.](#) În D. H. Richter (ed.), *The Critical Tradition: Classic Texts and Contemporary Trends* (832-835). Boston, MA: Bedford/St. Martin's Press.
- Sferle, Adriana. (2005). Limbajul juridic și limba comună. *UniTerm*, 3, 1-11.
- Sferle, Adriana. (2006). Studiul limbajului juridic. considerații metodologice și teoretice. *UniTerm*, 4, 1-6.
- Simone, R. (2006). Saussure après un siècle. L. de Saussure (ed.), *Nouveaux regards sur Saussure. Actes du colloque international (Geneva, October 2003)* (35-54), Geneva: Droz.
- Sporiș, Valerica. (2012a). Valențe semantico-stilistice ale timpurilor verbale în limba română. Perfectul indicativului. *Studia Universitatis Petru Maior. Philologia*, 13, 64-73.
- Sporiș, Valerica. (2012b). Valențe semantico-stilistice ale timpurilor verbale în limba română. Prezentul și viitorul indicativului. *Studia Universitatis Petru Maior. Philologia*, 13, 74-83.
- Tărăță, Zinaida. (2011a). Caracterul normat al inovațiilor lexicale de tip abreviat. [Anuar de Lingvistică și Istorie Literară](#), **LI**, 399-404.
- Tărăță, Zinaida. (2011b). Inovații lexicale în limba română contemporană. *Colocviul Lecturi în memoria acad. „Silviu Berejan”, Ediția a III-a, Chișinău, Moldova*.
- Tărăță, Zinaida. (2012). Reflexe ale influenței franceze în lexicul românesc. *Limbaj și context*, IV(1), 200-205.
- Tasmowski-De Ryck, Liliane. (1985). L'imparfait avec et sans rupture. *Langue française*, 67, 59-77.
- Topală, D. V. (2009). Jargonul Informatic: între terminologie și expresia colocvială. [Analele Universității din Craiova. Seria Științe Filologice. Lingvistică](#), **XXXI(1-2)**, 397-402.
- Varro, Gabrielle. (1999). "Sociolinguistique" ou "sociologie du langage"? Toujours le même vieux débat ? A propos de deux ouvrages récents intitulés Sociolinguistique. *Langage et société*, 88, 91-97. DOI: <https://doi.org/10.3406/lsoc.1999.2870>.
- Velescu, O. (2011). O contribuție la istoria formării limbajului de lemn (1948-1949). *București – Materiale de Istorie și Muzeografie*, XXV, 79-88.
- Verdeș, Tatiana. (2011). Cuvinte-cheie în discursul politic actual (studiu de caz). *Limba română*, XXI(3-6), 198-206.
- Vikner, C. (1985). L'aspect comme modificateur du mode d'action: à propos de la construction être + participe passé. *Langue française*, 67, 95-113.

- Zafiu, Rodica. (2007a). Criterii estetice in normarea limbii române. În C. Stan, R. Zafiu & Al. Nicolae (coord.), *Studii lingvistice. Omagiu profesoarei Gabriela Pană Dindelegan, la aniversare* (467-473). București: Editura Universității din București.
- Zafiu, Rodica. (2007b). Interpretarea limbajului jurnalistic. *Limba română*, XVII(7-9).
- Zafiu, Rodica. (2010). Present-day Tendencies in the Romanian Language. *Journal of Humanistic and Social Studies*, 1(2), 55-67.
- Zafiu, Rodica. (2017). Auxiliarul condiționalului românesc argumente semantice și funcționale în reconstituirea unui proces de gramaticalizare controversat. *Diacronia*, 6, 1-15.
- Zbârcibabă, Elena. (2005). Unele considerații referitoare la verbul a trebui. *Limba română*, XV(12), 56-63.

Studii de filozofie a limbajului

- Bahtin, M. (1979). *Despre estetica cuvântului. În Poetică – estetică – sociologie (Studii de teoria literaturii și artei)* (64-87). Antologare, prefață și tabel bibliografic de Vladimir Piskunov. București: Editura Univers.
- Durkheim, É. (1989). Représentations individuelles et représentations collectives. *Revue de Métaphysique et de Morale*, VI. 3-22.
- Hamston, Julie. (2006). Bakhtin's Theory of Dialogue: A Construct for Pedagogy, Methodology and Analysis. *The Australian Educational Researcher*, 33(1), 55-74.
- Jakobson, R. (1960). Closing Statement: Linguistics and Poetics. În T. Sebeok (ed.), *Style in Language* (350-377). Cambridge, MA: M.I.T. Press.
- Koster, J. (1996). Saussure Meets the Brain. *Language and Cognition*, 5, 115-120.
- Lacan, J. (1953). Le symbolique, l'imaginaire et le réel. *Bulletin de l'Association freudienne*, 1, 1-17.
- Lacan, J. (1973). L'étourdit. *Scilicet*, 4, 5-52.
- Lacan, J. (1975). *Le Séminaire. Livre XX. Encore, 1972-1973*. Ed. Jacques-Alain Miller. Paris: Editions du Seuil.
- Oprea, I., (2007). *Elemente de filozofia limbii*, Iași, Editura Institutul European.
- Perrefort, Marion. (1994). Malaises et mal à l'aise dans la langue de l'autre. *Langage et société*, 67, 89-100. DOI: <https://doi.org/10.3406/lsoc.1994.2646>.
- Spinicci, P. (1992). Linguistic Meaning and Perceptual Acquaintance: Paul and Husserl on 'Occasional Expressions'. *Histoire Épistémologie Langage*, 14(2), 203-218. DOI: <https://doi.org/10.3406/hel.1992.2361>
- Watzlawick, P., Beavin, J. H. & Jackson, D. D. (1967). Some Tentative Axioms of Communication. În *Pragmatics of human communication: A study of interactional patterns, pathologies, and paradoxes* (48-71). New York, NY: W. W. Norton & Company.

Imaginar lingvistic

- Adamou, Evangelia. (2003). Le rôle de l'imaginaire linguistique dans la néologie scientifique à base grecque en français. *La linguistique*, 39(1), 97-108. DOI: 10.3917/ling.391.0097.
- Ardeleanu, Sanda-Maria. (1998). Sur l'Imaginaire Linguistique des roumains. *Limbaje și comunicare*, III, Expresie și sens. Iași: Editura Junimea.
- Canut, Cécile. (1996). Dynamique plurilingue et imaginaire linguistique au Mali: entre adhésion et résistance au bambara. *Langage et société*, 78, 55-76. DOI: <https://doi.org/10.3406/lsoc.1996.2760>.
- Canut, Cécile. (2000). Subjectivité, imaginaires et fantasmes des langues: la mise en discours "épilinguistique". *Langage et société*, 93(3), 71-97. DOI: 10.3917/lis.093.0071.
- Houdebine, Anne-Marie. (2015). De l'imaginaire linguistique à l'imaginaire culturel. *La Linguistique*, 51(1), 3-39. DOI: 10.3917/ling.511.0003.
- Houdebine-Gravaud, Anne-Marie. (1988). *Langue et imaginaires: le français aujourd'hui*. Genève: Salon du livre.
- Houdebine-Gravaud, Anne-Marie. (1997). L'imaginaire linguistique: questions au modèle et applications actuelles. *Travaux de linguistique*. 159-166.
- Houdebine-Gravaud, Anne-Marie. (2011). Concept ou théorie: l'imaginaire linguistique, sa formation, son extension. În M. Nglasso-Mwatha (dir.), *L'Imaginaire Linguistique dans les discours littéraires politiques et médiatiques en Afrique* (29-50). Pessac: Presses Universitaires de Bordeaux. DOI: 10.4000/books.pub.35533.
- Houdebine-Gravaud, Anne-Marie. (2013). L'Imaginaire linguistique entre idéal de langue et langue idéale. Sa modélisation, son application, son développement en imaginaire culturel via la sémiologie des indices. *Diacronica*, 1-17.
- Obreja, Cristina. (2012). Imaginaire linguistique et dynamique de la langue dans le discours de la presse écrite. *ANADISS*, 13(I), 148-171.
- Pitavy, J.-C. (2018). L'imaginaire linguistique, activité langagière participative. *Signes, Discours et Sociétés*, 13, 1-13.
- Remysen, W. (2011). L'application du modèle de l'imaginaire linguistique à des corpus écrits: le cas des chroniques de langage dans la presse québécoise. *Langage et société*, 1(135), 47-65. DOI: 10.3917/lis.135.0047
- Sainenco, Ala. (2018). Secvențe ale imaginarului lingvistic: o analiză comparativă. *Limba Română*, XXVIII(1-2), 1-10.
- Ștefănescu, Maria & Minică, M. (2019). Imaginar lingvistic și modele identitare în lexicografia românească a secolelor XIX și XX. I. Dicționarul limbii române al lui Laurian și Massim. *Dacoromania*, XXIV(1), 42-48.

Imaginar, mentalități și reprezentări

- Owono Zambo, M. C. É. (2014). Les imaginaires linguistiques: enjeu contextuel, sens et contact de langues/cultures. *Signes, Discours et Sociétés*, 13, 1-14.
- Siouffi, G. (2019). Le rôle de l'imaginaire dans la description et la représentation linguistiques. *Signes, Discours et Sociétés*, 19, 1-15.

Comunicare și discurs mediatic

- Anthonissen, Christine. (2003). Interaction between Visual and Verbal Communication: Changing Patterns in the Printed Media. În G. Weiss & R. Wodak (eds.), *Critical Discourse Analysis: Theory and Interdisciplinarity* (297-311). Basingstoke – New York, NY: Palgrave Macmillan.
- Apetri, Iuliana. (2006). Aspecte si niveluri ale comunicării în discursul mediatic electoral. *ANADISS*, 1, 30-42.
- Ardeleanu, Sanda-Maria. (2014). La langue du journaliste et la langue du linguiste (paroles, norme communicationnelle, contexte discursif). *ANADISS*, 18, 13-19.
- Carlyle, T. (1849). Occasional Discourse on the Negro Question. *Frazer's Magazine*, December 1849.
- Chalendar, G. (1976). Discours du pouvoir, discours idéologique. *Raison présente*, 38, 71-78. DOI: <https://doi.org/10.3406/raipr.1976.1802>.
- Chanteau, J.-P. (1998). Où sont les médias? Analyse sociologique du discours journalistique. *Langage et société*, 85, 55-92. DOI: <https://doi.org/10.3406/lsoc.1998.2824>.
- Charaudeau, P. (1995a). Ce que communiquer veut dire. *Revue des Sciences humaines*, 51, 1-8.
- Charaudeau, P. (1995b). Le dialogue dans un modèle de discours. *Cahiers de Linguistique Française*, 17, 141-178.
- Charaudeau, P. (2018). Du discours politique au discours populiste. Le populisme est-il de droite ou de gauche? *Policromias*, 3(1), 32-43.
- Charron, J. & Bonville, J. de. (2002). Le journalisme dans le « système » médiatique. Concepts fondamentaux pour l'analyse d'une pratique discursive. *Les Études de communication publique*, 16. Quebec: Université Laval.
- Ciccarese, P., Wu, Elizabeth, Kinoshita, June, Wong, Gwendolyn T., Ocana, M., Ruttenberg, A. & Clark, T. (2015). The SWAN Scientific Discourse Ontology. *Journal of Biomedical Information*, 41(5), 739-751. DOI: 10.1016/j.jbi.2008.04.010.
- Corjân, I. C. (2003). Enunț, text și discurs publicitar. *Revista Română de Semio-Logică*, 1, 7-46.
- Cossutta, F. (1995). Pour une analyse du discours philosophique. *Langages*, 119, 12-39. DOI: <https://doi.org/10.3406/lgge.1995.1721>.
- Costa de Beauregard, Raphaëlle. (1999). L'analyse du discours filmique: La problématique des fondements théoriques revisitée (Film de référence: *Macbeth* d'Orson Welles, 1948). *Modèles linguistiques*, 40, 1-15. DOI: <https://doi.org/10.4000/ml.1413>.
- Cotter, Colleen. (2001). Discourse and Media. În D. Schiffrin, D. Tannen & H. E. Hamilton (eds.), *The Handbook of Discourse Analysis* (416-436). Oxford: Blackwell Publishing.
- Courbières, Caroline. (2002). Vers une typologie de l'information médiatique au travers de l'analyse des discours sur la mode. *Communication et langages*, 134, 84-97. DOI: 10.3406/colan.2002.3176.
- De Fornel, M. (1993). Violence, sport et discours médiatique: l'exemple de la tragédie du Heysel. *Réseaux*, 11(57), 29-47. DOI: <https://doi.org/10.3406/reso.1993.1022>.

- Defois, G. (1971). Discours religieux et pouvoir social. Les responsables catholiques devant la crise française de mai 1968. *Archives de sociologie des religions*, 32, 85-106. DOI: <https://doi.org/10.3406/assr.1971.1867>.
- Dinu, M. (2000). *Comunicarea. Repere fundamentale*. București: Editura Algos.
- Fetzer, Anita & Bull, P. (2013). Political Interviews in Context. În P. Cap & U. Okulska (eds.), *Analyzing Genres in Political Communication: Theory and Practice* (73-100). Amsterdam – Philadelphia, PA: John Benjamin B. V.
- Fleischman, Suzanne. (2001). Language and Medicine. În D. Schiffrin, D. Tannen & H. E. Hamilton (eds.), *The Handbook of Discourse Analysis* (470-502). Oxford: Blackwell Publishing.
- Fournier, Nathalie. (1992). Ionesco et le discours théâtral: dialogue, monologue, aparté. *L'Information Grammaticale*, 52, 43-46. DOI: 10.3406/igram.1992.3227.
- Gardin, B. (1976). Discours patronal et discours syndical. *Langages*, 41, 13-46. DOI: <https://doi.org/10.3406/lgge.1976.2302>.
- Gruber, H. (2013). Genres in Political Discourse: The Case of the 'Inaugural Speech' of Austrian Chancellors. În P. Cap & U. Okulska (eds.), *Analyzing Genres in Political Communication: Theory and Practice* (29-72). Amsterdam – Philadelphia, PA: John Benjamin B. V.
- Helbo, A. (1980). Le discours théâtral: une sémantique de la relation. În *La relation théâtrale* (97-104). Textes réunis par Régis Durand. Lille: Presses Universitaires de Lille.
- Hoarță Cărașu, Luminița. (2007). Strategii persuasive în discursul politic românesc actual. În L. Botoșeanu, E. Dănilă, C. Holban & O. Ichim (ed.), [*Români majoritari / Români minoritari: interferențe și coabitări lingvistice, literare și etnologice*](#) (143-153). Iași: Editura Alfa.
- Hoinărescu, Liliana. (2021). Discursul presei culturale. Terminologia filosofică. *Studii și cercetări lingvistice*, LXXII(1), 97-122.
- Huybrechts, Corinne, Reyrat, Emlie & Youssef, Aissani. (1998). Le discours médiatique sur l'immigration: étude d'une représentation sociale. *Horizons Maghrébins*, 35-36, 295-308. DOI: <https://doi.org/10.3406/horma.1998.1706>.
- Jergenson, C. A. (2020). *Utopian Discourse in Contemporary Speculative Fiction*. PhD Dissertation. Chicago, IL: Loyola University.
- Jorge, Noémia O. (2015). Types of Discourse and Textual Construction of Knowledge. *Caleidoscópico*, 13(3), 281-293. DOI: 10.4013/cld.2015.133.01.
- Joxe, A. (1997). Vocabulaire des armes, phrasé militaire, langages stratégiques. *Mots*, 51, 7-21. DOI: <https://doi.org/10.3406/mots.1997.2403>.
- Kenzhekanova, K., Zhanabekova, M. & Konyrbekova, T. (2015). Manipulation in Political Discourse of Mass Media. *Mediterranean Journal of Social Sciences*, 6(4), 325-332.
- Kerbrat-Orecchioni, Catherine. (1984). Pour une approche pragmatique du dialogue théâtral. *Pratiques: linguistique, littérature, didactique*, 41, 46-62. DOI: <https://doi.org/10.3406/prati.1984.1297>.
- Molek-Kozakowska, Katarzyna. (2013). The Late-Night TV Talk Show as a Strategic Genre in American Political Campaigning. În P. Cap & U. Okulska (eds.), *Analyzing Genres in Political Communication: Theory and Practice* (321-344). Amsterdam – Philadelphia, PA: John Benjamin B. V.

- Munteanu, C. (2013). Discursul repetat și titlurile jurnalistice atipice. *Limba Română*, 9-12(219-222), 11-19.
- Ollivier-Yaniv, Caroline. (2010). Discours politiques, propagande, communication, manipulation. *Mots. Les langages du politique*, 94, 31-37.
- Paquette, Martine. (1998). Référence identitaire et discours journalistique. *Communication. Information Médias Théories*, 18(2), 142-161. DOI: <https://doi.org/10.3406/comin.1998.1831>.
- Peillon, G. (1997). Le militaire « héros » dans la presse quotidienne. *Mots*, 51, 132-134. DOI: <https://doi.org/10.3406/mots.1997.2413>.
- Repentigny, M. de. (1981). Le discours de presse: ...le discours de qui? *Communication Information*, 4(1), 46-59. DOI: <https://doi.org/10.3406/comin.1981.1144>.
- Sliusarenco, D. (2018). *Discursul de ură și instigarea la discriminare în spațiul public și mass-media din Republica Moldova*. Chișinău: Fundația Soros Moldova – Promo-LEX.
- Ștefănescu, Simona & Velicu, Anca. (2006). „Național” versus „european” în discursul mediatic și în mentalul colectiv. *Revista Română de Sociologie*, serie nouă, XVII(3-3), 337-359.
- Tocilă, Maria-Alina. (2014). Particularități ale dezacordului în cadrul comunicării conflictuale din discursul televizual actual. *Analele științifice ale Universității Alexandru Ioan Cuza din Iași (serie nouă), secțiunea III, e, lingvistică*, LX, 331-344.

Analiza discursului

- Adam, J.-M. (1977). Ordre du texte, Ordre du discours. *Pratiques: linguistique, littérature, didactique*, 13, 103-111. DOI: <https://doi.org/10.3406/prati.1977.987>.
- Adam, J.-M. (1983). Linguistique et poétique: analyses pragmatiques d'un graffiti et d'un poème. *Pratiques: linguistique, littérature, didactique*, 39, 55-64. DOI: <https://doi.org/10.3406/prati.1983.1278>.
- Adam, J.-M. (2014). *Texte et intra-texte: retour sur un rendez-vous manqué de l'analyse de discours et de la linguistique textuelle*. *Congrès Mondial de Linguistique Française – CMLF 2014*, 8, 1-22. <https://doi.org/10.1051/shsconf/20140801395>.
- Ainsworth-Vaughn, Nancy. (2001). The Discourse of Medical Encounters. În D. Schiffrin, D. Tannen & H. E. Hamilton (eds.), *The Handbook of Discourse Analysis* (453-469). Oxford: Blackwell Publishing.
- Alexandrescu, Ileana. (2010). Relația dintre discursul repetat și intertext în literatura postmodernistă. În R. Zafiu, A. Dragomirescu & A. Nicolae (editori), *Limba română: diacronie și sincronie în studiul limbii române*, II (15-26). București: Editura Universității din București.
- Ardeleanu, Sanda-Maria. (2006). De l'éphémère du discours politique. *ANADISS*, 1, 43-56.
- Ardeleanu, Sanda-Maria. (2007). Une nouvelle réalité discursive: le discours de l'intégration. *ANADISS*, 3, 10-18.
- Arnaud, A.-J. (1979). Du bon usage du discours juridique. *Langages*, 53, 117-124. DOI: <https://doi.org/10.3406/lgge.1979.1816>.

- Auchlin, A. (1998). Les dimensions de l'analyse pragmatique du discours dans une approche expérimentale et systémique de la compétence discursive. În J. Verschueren (éd.), *Pragmatics in 1998: Selected papers from the 6th International Pragmatics Conference, Anvers, IPrA*, 1-22.
- Belleau, A. (1984). Carnavalesque pas mort? *Études françaises*, 20(1), 37-44. <https://doi.org/10.7202/036814ar>.
- Boyd, M. S. (2013). Reframing the American Dream: Conceptual Metaphor and Personal Pronouns in the 2008 US Presidential Debates. În P. Cap & U. Okulska (eds.), *Analyzing Genres in Political Communication: Theory and Practice* (297-320). Amsterdam – Philadelphia, PA: John Benjamin B. V.
- Bulgăr, Gh. (1953). Despre analiza limbii și a stilului unei opere literare. *Limba Română*, II(4), 57-63.
- Calame, Claude. (1995). Invocations et commentaires «orphiques»: transpositions funéraires de discours religieux. *Discours religieux dans l'Antiquité. Actes du colloque de Besançon, 27-28 janvier 1995. Besançon: Université de Franche-Comté* (11-30).
- Canarache, Ana. (1952). Întrebuințarea perfectului simplu în scrierile științifice. *Cum vorbim. Revistă pentru studiul și explicarea limbii*, IV(1), 20-22.
- Fairclough, N. (2001). The Dialectics of Discourse. *Textus*, XIV(2), 231-242.
- Grize, J.-B. (1981). Pour aborder l'étude des structures du discours quotidien. *Langue française*, 50, 7-19. DOI: <https://doi.org/10.3406/lfr.1981.508>.
- Krieg, Alice. (2000). Analyser le discours de presse. Mises au point sur le « discours de presse » comme objet de recherche. *Communication*, 20(1), 75-97. <https://doi.org/10.4000/communication.6396>.
- Krzyżanowski, M. (2013). Policy, Policy Communication and Discursive Shifts: Analyzing EU Policy Discourses on Climate Change. În P. Cap & U. Okulska (eds.), *Analyzing Genres in Political Communication: Theory and Practice* (101-134). Amsterdam – Philadelphia, PA: John Benjamin B. V.
- Maingueneau, D. (1995). L'énonciation philosophique comme institution discursive. *Langages*, 119, 40-62. DOI: <https://doi.org/10.3406/lgge.1995.1722>.
- Malkmus, T. (2013). Macro and Micro, Quantitative and Qualitative: An Integrative Approach for Analyzing (Election Night) Speeches. În P. Cap & U. Okulska (eds.), *Analyzing Genres in Political Communication: Theory and Practice* (267-296). Amsterdam – Philadelphia, PA: John Benjamin B. V.
- Manoliu, M. N. (2017). Reevaluări ale discursului dramatic din perspectivă didactică. *Meridian critic*, 1 (28), 171-181.
- Marcellesi, J.-B. (1971). Éléments pour une analyse contrastive du discours politique. *Langages*, 23, 25-56. DOI: <https://doi.org/10.3406/lgge.1971.2049>.
- Marranca, Bonnie. (1989). Les métaphores théâtrales dans le discours militaire. *Les Cahiers du GRIF*, 41-42, 114-118. DOI: 10.3406/grif.1989.1808.
- Martinot-Leroy, R. (1997). Signaux et traces verbales de tension dans les vœux du chef d'état-major de l'armée de l'air (1990-1996). *Mots*, 51, 123-131. DOI: <https://doi.org/10.3406/mots.1997.2412>.
- Melançon, J. (1981). Le discours didactique littéraire. *Études littéraires*, 14(3), 373-385. <https://doi.org/10.7202/500551ar>.

- Moreau de Bellaing, L. (1982). La société légitime: discours politique et discours religieux. *L'Homme et la société*, 63-64, 151-182. DOI: 10.3406/homso.1982.2079.
- Mortureux, Marie-Françoise. (1991). Néologie lexicale et énonciation personnelle dans le discours scientifique. *Linx*, 3, 71-83. DOI: <https://doi.org/10.3406/linx.1991.1165>.
- Mourgues, Nicole de. (1986). La référence définie unique dans le discours filmique. *Documentation et recherche en linguistique allemande contemporaine - Vincennes*, 34-35, 337-357. DOI: <https://doi.org/10.3406/drlav.1986.1052>.
- Necula, G. (2007). Discursul politic actual – între stilul solemn și cel familiar-argotic. *Communication and Argumentation in the Public Sphere*, 1(2), 255-262.
- Neșu, Nicoleta. (2000-2001). Argumentarea ca „tip de discurs”. *Dacoromania*, serie nouă, V-VI, 263-276.
- Neșu, Nicoleta. (2002-2003). Specificul strategiei argumentative in discursul politic. *Dacoromania*, serie nouă, VII-VIII, 231-238.
- Neveu, F. (2007). Singularités langagières du discours scientifique: l'exemple du discours linguistique. *Pratiques: linguistique, littérature, didactique*, 135-136, 101-118. DOI: <https://doi.org/10.3406/prati.2007.2159>.
- Niță, Clementina. (2009). Some Aspects Relating to the Verb Group in the Romanian Avant-Garde Poetry. *Studii și cercetări filologice – Seria Limbi Străine Aplicate*, 8, 41-46.
- Périès, G. (1991). La métaphore médico-chirurgicale dans le discours militaire de la « guerre révolutionnaire ». *Mots*, 26, 5-21. DOI: <https://doi.org/10.3406/mots.1991.1591>.
- Périès, G. (2000). Au nom de l'ennemi: tactiques de la parole doctrinale dans le discours militaire français. *Mots*, 63, 60-73. DOI: <https://doi.org/10.3406/mots.2000.2204>.
- Pétrouff, A. J. (1984). Sémiologie de la reformulation dans le discours scientifique et technique. *Langue française*, 64, 53-67. DOI: <https://doi.org/10.3406/lfr.1984.5204>.
- Piron, Catherine. (1975). Le discours utopique. *L'Homme et la société*, 37-38, 271-274.
- [Potter, J., Wetherell, Margaret, Gill, R. & Edwards, D. \(1990\). Discourse: Noun, verb or social practice? *Philosophical Psychology*, 3\(2\), 205-217.](#)
- Pourtier, Héloïse. (2006). Discours cinématographique ou discours politique. *Quaderni*, 60, 91-105. DOI: 10.3406/quad.2006.2062.
- Radu, Carmen. (2003). Rolul componentei asertive în discursul polemic actual. În G. Pană-Dindelegan (ed.), [Aspecte ale dinamicii limbii române actuale. Actele colocviului Catedrei de Limba Română, 27-28 noiembrie 2002](#) (1-10). București : Universitatea din București.
- Rigolot, F. (2006). Discours utopique, discours parodique: le paradigme thélémiqque du Silène inversé. *Seizième Siècle*, 2, 43-55. DOI: <https://doi.org/10.3406/xvi.2006.883>.
- Robu, Adriana-Maria. (2009-2010). Discursul electoral ca tip de discurs publicitar. *Anuar de Lingvistică și Istorie Literară*, XLIX-L, 143-150.
- Rosen, Elisheva. (1991). Grotesque, modernité. *Romantisme*, 74, 23-28/ DOI: <https://doi.org/10.3406/roman.1991.5812>.
- Roy, L. (1994). Langage cinématographique et faillibilité. *Cinemas*, 4(3), 99-118. <https://doi.org/10.7202/1001040ar>.
- Ruiz Ruiz, J. (2009). Sociological Discourse Analysis Methods and Logic. *Forum Qualitative Social Research*, 10(2), 1-32.

- Serfaty, Viviane. (1999). L'Internet: fragments d'un discours utopique. *Communication et langages*, 119, 106-117. DOI: 10.3406/colan.1999.2914.
- Shuy, R. W. (2001). Discourse Analysis in the Legal Context. În D. Schiffrin, D. Tannen & H. E. Hamilton (eds.), *The Handbook of Discourse Analysis* (437-452). Oxford: Blackwell Publishing.
- Sigal, Silvia. (1984). Sur le discours militaire: Argentine 1976-1978 et un déjà vu. *L'Homme et la société*, N. 71-72, 33-53. DOI: 10.3406/homso.1984.3189.
- Simion, E. (2004). Retorica integrării. Cinci tipuri de discurs. *Saeculum*, 12, 1-2.
- Ștefănescu, Simona & Velicu, Anca. (2005). Tema identitară în discursul candidaților la președinție. Studiu de caz. *Revista Română de Sociologie*, serie nouă, XVII(5-6), 397-432.
- Strugari, Ioana. (2018). Memorie discursivă și discurs didactic. *Meridian critic*, 30(1), 255-262.
- Temple Adger, Carolyn. (2001). Discourse in Educational Settings. În D. Schiffrin, D. Tannen & H. E. Hamilton (eds.), *The Handbook of Discourse Analysis* (503-517). Oxford: Blackwell Publishing.
- Thomasseau, J.-M. (1984). Les différents états du texte théâtral. *Pratiques: linguistique, littérature, didactique*, 41, 99-121. DOI: <https://doi.org/10.3406/prati.1984.1300>.
- Tohăneanu, Gh. (1949). Sport și politică. *Cum vorbim. Revistă pentru studiul și explicarea limbii*, I(1), 17-18.
- Trăușan-Matu, S. (2009). Dialogistica lui Bahtin: ventriloquism, polifonie, carnavalesc. În G. G. Constandache (Ed.), *Comunicarea – sugestie și influență* (39-44). București: Editura Sigma.
- Van Dijk, T. A. (1993). *Elite Discourse and Racism*. Newcastle upon Tyne: SAGE.
- Van Dijk, T. A. (1995). Discourse, Power and Access. În C. R. Caldas-Coulthard & M. Coulthard (eds.), *Text and Practices: Readings in Critical Discourse Analysis* (84-104). London: Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780203431382>.
- Van Dijk, T. A. (1997). What is Political Discourse Analysis? *Belgian Journal of Linguistics*, 11, 11-52.
- Van Dijk, T. A. (2003a). Political Discourse and Ideology. *Doxa Comunicación: revista interdisciplinar de estudios de comunicación y ciencias sociales*, 1, 207-225. DOI: [10.31921/doxacom.n1a12](https://doi.org/10.31921/doxacom.n1a12).
- Van Dijk, T. A. (2003b). Text and Context of Parliamentary Debates. În P. Bayley (ed.), *Cross-cultural Perspectives on Parliamentary Discourse* (339-372). Amsterdam: Benjamins.
- Van Dijk, T. A. (2006a). Discourse and Manipulation. *Discourse & Society*, 17(2), 359-383.
- Van Dijk, T. A. (2006b). Politics, Ideology, and Discourse. În K. Brown (ed.), *Encyclopedia of Language & Linguistics* (728-740). Amsterdam: Elsevier. <https://doi.org/10.1016/B0-08-044854-2/00722-7>
- Vet, C. (1985). Univers de discours et univers d'énonciation: les temps du passé et du futur. *Langue française*, 67, 38-58.
- Vignaux, G. (1990). Catégorisation et schématisation: Des arguments au discours. În D. Dubois (éd.), *Sémantique et Cognition* (295-318). Paris: CNRS-Editions.

- Wilson, J. (2001). Political Discourse. În D. Schiffrin, D. Tannen & H. E. Hamilton (eds.), *The Handbook of Discourse Analysis* (398-415). Oxford: Blackwell Publishing.
- Wodak, Ruth & Reisigl, M. (2001). Discourse and racism. În D. Schiffrin, D. Tannen & H. E. Hamilton (eds.), *The Handbook of Discourse Analysis* (372-397). Oxford: Blackwell Publishing.
- Wroblewski, J. (1988). Les langages juridiques: une typologie. *Droit et société*, 8, 13-27. DOI: <https://doi.org/10.3406/dreso.1988.983>.

DICȚIONARE

- Bidu-Vrănceanu, Angela, Călărașu, Cristina, Ionescu-Ruxăndoiu, Liliana, Mancaș, Mihaela & Pană Dindelegan, Gabriela. (1997). *Dicționar general de științe ale limbii*. București: Editura Științifică. (DGSL)
- Ciorănescu, A. (1958-1966). *Dicționarul etimologic român*. Tenerife: Universidad de la Laguna. (DER)
- Constantinescu-Dobridor, G. (1980). *Mic dicționar de terminologie lingvistică*. București: Editura Albatros. (MDTL)
- Constantinescu-Dobridor, G. (1998). *Dicționar de termeni lingvistici*. București: Editura Teora. (DTL)
- Coteanu, I. & Mareș, Lucreția (coord.). (1998). *Dicționarul explicativ al limbii române (ediția a II-a)*. Academia Română, Institutul de Lingvistică. București: Editura Univers Enciclopedic. (DEX '98)
- Coteanu, I. & Mareș, Lucreția (coord.). (2009). *Dicționarul explicativ al limbii române (ediția a II-a revăzută și adăugită)*. Academia Română, Institutul de Lingvistică. București: Editura Univers Enciclopedic. (DEX '09)
- Coteanu, I. (coord.). (2010). *Micul dicționar academic (ediția a II-a)*. Academia Română, Institutul de Lingvistică. București: Editura Univers Enciclopedic Gold. (MDA2)
- Dima, Eugenia. (2007). *Dicționar explicativ ilustrat al limbii române*. București: Editura Gunivas & Arc. (DEILR)
- Dimitrescu, Florica. (1997). *Dicționar de cuvinte recente*, ediția a II-a. București: Editura Logos. (DCR)
- Ducrot, O. & Schaeffer, J.-M. (1995). *Nouveau dictionnaire encyclopédique des sciences du langage*. Paris: Éditions du Seuil. (NDESL)
- Ducrot, O. & Todorov, T. (1972). *Dictionnaire encyclopédique des sciences du langage*. Paris: Éditions du Seuil. (DESL)
- Fierăscu, C. & Ghiță, G. (1979). *Mic dicționar îndrumător în terminologia literară*. București: Editura Ion Creangă. (MDÎTL)
- Lăzărescu, Rodica. (2020). *Dicționar de capcane ale limbii române*. București: Editura Corint Books. (DCLR)
- Lexico. Disponibil la: <https://www.lexico.com/>. Accesat la 02.04.2022. (Lexico)
- Macrea, D. & Petrovici, E. (coord.). (1955-1957). *Dicționarul limbii române literare contemporane*. București: Editura Academiei Republicii Populare Române. (DLRLC)
- Macrea, D., Stanciu, I., Seche, M., Canarache, Ana & Bulgăr, G. (1958). *Dicționarul limbii române moderne*. București: Editura Academiei. (DLRM)

- Marcu, F. & Maneca, C. (1986). *Dicționar de neologisme*. București: Editura Academiei. (DN)
- Marcu, F. (2000). *Marele dicționar de neologisme*. București: Editura Saeculum. (MDN '00)
- Martin, B. & Ringham, Felizitas. (2000). *Dictionary of Semiotics*. London – New York: Cassell. (DS)
- Moeschler, J. & Reboul, Anne. (1994). *Dictionnaire encyclopédique de pragmatique*. Paris: Éditions du Seuil. (DEP)
- Noul dicționar explicativ al limbii române*. (2002). București: Editura Litera Internațional. (NDELR)
- Popa, M. D., Stănciulescu, A., Florin-Matei, G., Tudor, Anicuța, Zgăvârdici, Carmen & Chiriacescu, Rodica. (1993-2009). *Dicționar enciclopedic*. București: Editura Enciclopedică. (DE)
- Pușcariu, S. (1926). *Dicționar al limbii române*. București: Academia Română. (DLR '26)
- Scriban, A. (1939). *Dicționarul limbii românești*. București: Institutu de Arte Grafice „Presa Bună”. (DLR)
- Stoian, I. M. (1994). *Dicționar religios*. București: Editura Garamond. (DR)
- Suciu, E. (2010). *Influența turcă asupra limbii române II. Dicționarul cuvintelor românești de origine turcă*. București: Editura Academiei Române. (DCROT)
- Șăineanu, L. (1929). *Dicționar universal al limbei române*. Craiova: Editura Scrisul Românesc. (DULR)
- Vintilă-Rădulescu, Ioana. (coord.) (2005). *Dicționar ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române*, ediția a II-a revăzută și adăugită. București: Editura Univers Enciclopedic. (DOOM '05)
- Vintilă-Rădulescu, Ioana. (coord.) (2021). *Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române*. Ediția a III-a revăzută și adăugită. București: Editura Univers Enciclopedic Gold. (DOOM '21)

SIGLE

- DCLR* - Lăzărescu, Rodica. (2020). *Dicționar de capcane ale limbii române*. București: Editura Corint Books. (DCLR)
- DCR* - Dimitrescu, Florica. (1997). *Dicționar de cuvinte recente*, ediția a II-a. București: Editura Logos. (DCR)
- DCROT* - Suciu, E. (2010). *Influența turcă asupra limbii române II. Dicționarul cuvintelor românești de origine turcă*. București: Editura Academiei Române. (DCROT)
- DE* - Popa, M. D., Stănciulescu, A., Florin-Matei, G., Tudor, Anicuța, Zgăvârdici, Carmen & Chiriacescu, Rodica. (1993-2009). *Dicționar enciclopedic*. București: Editura Enciclopedică. (DE)
- DEILR* - Dima, Eugenia. (2007). *Dicționar explicativ ilustrat al limbii române*. București: Editura Gunivas & Arc. (DEILR)
- DEP* - Moeschler, J. & Reboul, Anne. (1994). *Dictionnaire encyclopédique de pragmatique*. Paris: Éditions du Seuil. (DEP)
- DER* - Ciorănescu, A. (1958-1966). *Dicționarul etimologic român*. Tenerife: Universidad de la Laguna. (DER)

- DESL* - Ducrot, O. & Todorov, T. (1972). *Dictionnaire encyclopédique des sciences du langage*. Paris: Éditions du Seuil. (*DESL*)
- DEX '09* - Coteanu, I. & Mareș, Lucreția (coord.). (2009). *Dicționarul explicativ al limbii române (ediția a II-a revăzută și adăugită)*. Academia Română, Institutul de Lingvistică. București: Editura Univers Enciclopedic. (*DEX '09*)
- DEX '98* - Coteanu, I. & Mareș, Lucreția (coord.). (1998). *Dicționarul explicativ al limbii române (ediția a II-a)*. Academia Română, Institutul de Lingvistică. București: Editura Univers Enciclopedic. (*DEX '98*)
- DGSL* - Bidu-Vrănceanu, Angela, Călărășu, Cristina, Ionescu-Ruxăndoiu, Liliana, Mancaș, Mihaela & Pană Dindelegan, Gabriela. (1997). *Dicționar general de științe ale limbii*. București: Editura Științifică. (*DGSL*)
- DLR* - Scriban, A. (1939). *Dicționarul limbii românești*. București: Institutu de Arte Grafice „Presa Bună”. (*DLR*)
- DLR '26* - Pușcariu, S. (1926). *Dicționar al limbii române*. București: Academia Română. (*DLR '26*)
- DLRLC* - Macrea, D. & Petrovici, E. (coord.). (1955-1957). *Dicționarul limbii române literare contemporane*. București: Editura Academiei Republicii Populare Române. (*DLRLC*)
- DLRM* - Macrea, D., Stanciu, I., Seche, M., Canarache, Ana & Bulgăr, G. (1958). *Dicționarul limbii române moderne*. București: Editura Academiei. (*DLRM*)
- DN* - Marcu, F. & Maneca, C. (1986). *Dicționar de neologisme*. București: Editura Academiei. (*DN*)
- DOOM '05* - Vintilă-Rădulescu, Ioana. (coord.) (2005). *Dicționar ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române*, ediția a II-a revăzută și adăugită. București: Editura Univers Enciclopedic. (*DOOM '05*)
- DOOM '21* - Vintilă-Rădulescu, Ioana. (coord.) (2021). *Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române*. Ediția a III-a revăzută și adăugită. București: Editura Univers Enciclopedic Gold. (*DOOM '21*)
- DR* - Stoian, I. M. (1994). *Dicționar religios*. București: Editura Garamond. (*DR*)
- DS* - Martin, B. & Ringham, Felizitas. (2000). *Dictionary of Semiotics*. London – New York: Cassell. (*DS*)
- DTL* - Constantinescu-Dobridor, G. (1998). *Dicționar de termeni lingvistici*. București: Editura Teora. (*DTL*)
- DULR* - Șăineanu, L. (1929). *Dicționar universal al limbei române*. Craiova: Editura Scrisul Românesc. (*DULR*)
- GLR* – 2005, *Gramatica Limbii române*, Vol. I – Cuvântul și Vol. II – Enunțul, Academia Română, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”.
- Lexico* - *Lexico*. Disponibil la: <https://www.lexico.com/>. Accesat la 02.04.2022. (*Lexico*)
- MDA2* - Coteanu, I. (coord.). (2010). *Micul dicționar academic (ediția a II-a)*. Academia Română, Institutul de Lingvistică. București: Editura Univers Enciclopedic Gold. (*MDA2*)
- MDÎTL* - Fierăscu, C. & Ghiță, G. (1979). *Mic dicționar îndrumător în terminologia literară*. București: Editura Ion Creangă. (*MDÎTL*)
- MDN '00* - Marcu, F. (2000). *Marele dicționar de neologisme*. București: Editura Saeculum. (*MDN '00*)

- MDTL* - Constantinescu-Dobridor, G. (1980). *Mic dicționar de terminologie lingvistică*. București: Editura Albatros. (*MDTL*)
- NDEL* - *Noul dicționar explicativ al limbii române*. (2002). București: Editura Litera Internațional. (*NDEL*)
- NDESL* - Ducrot, O. & Schaeffer, J.-M. (1995). *Nouveau dictionnaire encyclopédique des sciences du langage*. Paris: Éditions du Seuil. (*NDESL*)

